

Ivan Pernar

Mehanika novca

za one koji žele znati više o novcu

[[download](#)]

<http://www.s-p.hr/download/Mehanika-novca.pdf>

1. poglavlje

“Evo osobne”, rekao je Ivan na ulazu u prekršajni sud u Aveniji Dubrovnik. Nije mu to bio prvi put da izlazi pred suca, međutim ovaj put nije se radilo o uobičajenom ročištu, došao je na čitanje presude.

Hodnik na prvom katu bio je dugačak, ispred vrata sobe 109 nije bilo nikoga. Pomalo sablasnu atmosferu prekinula je zapisničarka otvorivši vrata.

“Uđite”, rekla je.

“Hvala”, rekao je Ivan i ušao u skromno uređenu prostoriju.

“Izvolite sjesti”, rekla je potom sutkinja i nedugo zatim pomalo rutinski počela čitati presudu.

“U ime Republike Hrvatske prekršajni sud u Zagrebu, po sutkinji Katarini Jurišić, uz sudjelovanje Vlaste Janton Ferenčić kao zapisničarke, u prekršajnom predmetu protiv okrivljenika Ivana Pernara, zbog prekršaja iz članka 11. podstavak 5. Zakona o javnom okupljanju, povodom optužnoj prijedloga PUZ, 1. PP broj 511-19-27/5-P-216-11 od 23.3.2011. g. Nakon glavne i javne rasprave održane dana 12. travnja 2012. g. dana 16. travnja 2012. objavio je i presudio je:

Okrivljenik Ivan Pernar, od oca Hrvoja, r. 14.10.1985. u Zagrebu drž. RH, OIB 24578137233, VŠS, nezaposlen, nekažnjavan, s prebivalištem u Zagrebu, Pavlenski put br. 5 G.

KRIV JE

što je dana 17. ožujka 2011.g. u Zagrebu, nakon održanog javnog prosvjeda na Trgu Petra Preradovića, prekinuo prosvjed obrativši se okupljenim građanima putem megafona da je službeni dio prosvjeda završio i da slijedi dio koji svi više vole, te ih upitao gdje žele ići, a nakon što se konzultirao s nekoliko osoba, ponovno se obratio okupljenim građanima putem megafona govoreći 'Idemo gore', nakon čega je krenuo na čelu kolone držeći jedan štap transparenta ...

čime je počinio prekršaj iz čl. 11. podstavak 5. Zakona o javnom okupljanju, kažnjiv po čl. 34. st. 1. t. 2. istog Zakona, pa mu se na osnovi citiranog propisa, a uz primjenu čl. 37. st. 1. t. 3. Prekršajnog zakona izriče novčana kazna u iznosu od 2.000,00 kn”.

Iako je sutkinja nastavila čitati presudu, njene riječi više nisu dopirale do njega. Za ono što je učinio nije osjećao niti najmanju krivnju ili kajanje. Naprotiv, svoju ulogu u vođenju prosvjeda protiv kriminalne i marionetske vlasti smatrao je privilegijom.

“Čak i kada bi mogao vratiti vrijeme u nazad - opet bi isto učinio”, pomislio je.

Potom je prekinuo sutknju riječima “dovoljno ste rekli, ne moram ovo više slušati”, te napustio prostoriju.

Izlazeći, osjetio je olakšanje jer je pravosudna farsa napokon bila gotova. Završio je još jedan u nizu postupaka kojeg je protiv njega vodila policija. Njihov smisao bio je jasan – zastrašivanje i represija

nad pojedincem koji se usudio izazvati i razotkriti sustav.

U isto to vrijeme u studentskoj menzi na drugoj strani grada trajala je rasprava između dva studenta ekonomije. Matej i Goran često su znali raspravljati o monetarnoj politici, a problem novca kao duga činio im se kao najaktualniji.

"Mislim da bi nekreditna emisija novca od strane države dovela do hiperinflacije", rekao je Matej.

"Znaš li uopće uzroke hiperinflacije", upitao ga je Goran.

"Ekonomski udžbenici uče nas da se hiperinflacija nikada ne pojavljuje dva puta na isti način, te da je njene uzroke gotovo nemoguće općenito definirati", stručno se izrazio Matej.

"Zašto se onda toliko bojiš nekreditne emisije novca?", opet ga je upitao Goran.

"Znam da smo u doba socijalizma imali hiperinflaciju", odgovorio je.

"Misliš li da je to povezano sa socijalističkim društvenim uređenjem?", uporan je bio Goran.

"Vjerojatno", zaključio je Matej.

"Moram ti reći da si u krivu, nijedna zemlja 'istočnog bloka' na čelu sa Sovjetskim savezom nije imala hiperinflaciju osim Mađarske neposredno nakon 2. svjetskog rata.

Štoviše, do pojave hiperinflacije u njima došlo je tek napuštanjem socijalizma kao društveno-političkog uređenja. U Ukrajni je hiperinflacija trajala između 1993. i 1995., u Rusiji 1992. - 1998., u Poljskoj 1989. - 1991., u Rumunjskoj 1990. - 1998., u Gruziji 1993. - 1995., a u Bjelorusiji 1994. - 1999.

Drugim riječima, hiperinflacija u socijalističkoj Jugoslaviji je prvenstveno bila 'domaći' problem i posljedica želje da se usprkos lošoj ekonomskoj politici svima omogući da imaju dovoljno novaca. U drugim socijalističkim zemljama komunistički režimi nisu tome težili pa je tamo vladala kronična besparica, posljedično nisu imali niti hiperinflaciju.

Naime, SFRJ je kao i ostale socijalističke zemlje iz ideoloških razloga težila uspostavi industrijskog umjesto potrošačkog društva. Npr. umjesto da država potiče proizvodnju traperica i tenisica, forsirala je izgradnju čeličana i koksara.

Umjesto da ulaže u prerađivačku industriju koja bi proizvodila robu široke potrošnje država je ulagala u proizvodnju oružja. Primjera radi od 1965. do 1989. na tehničku modernizaciju JNA (tenkove, minobacače, haubice, bestrzajne topove i sl.) potrošeno je 15,8 milijardi dolara. Da apsurd bude veći u isto to vrijeme vladala je nestašica elementarnih namirnica poput kave, mesa, ulja i šećera.

Ukoliko se država ponaša suprotno ekonomskim zakonitostima, logično je za očekivati da će biti stvoreni veliki gubici, a da bi se ti gubici pokrili potrebna je velika količina novca.

Velika monetarna ekspanzija rezultirala je galopirajućom inflacijom i na kraju slomom samog samoupravnog socijalizma.

Da skratim cijelu priču, Jugoslavija je imala hiperinflaciju isključivo radi pogrešne ekonomske politike. Suludo je strašiti ljude hiperinflacijom iz doba nekadašnjeg socijalizma u uvjetima današnje tržišne ekonomije", završio je svoju misao Goran.

"Hoćeš reći da uzrok hiperinflacije u doba Jugoslavije nije bila primarna emisija novca, nego izrazito velika državna potrošnja?", upitao ga je Matej.

"Upravo se o tome radi, čak i da država nije mogla raditi primarnu emisiju i da se morala zaduživati kod privatnih banaka za pokrivanje deficita svejedno bi došlo do hiperinflacije", pojasnio je Goran.

"Razumijem što hoćeš reći, hiperinflacija je posljedica goleme ekspanzije novčane mase, odnosno nekontroliranog proračunskog deficita", zaključio je Matej.

"Znaš li što se dogodilo u Njemačkoj", upitao ga je potom Goran.

"Premlad sam da bi se toga sjećao", uz smješak je odgovorio Matej.

"Od 1921. do 1924. imali su žestoku hiperinflaciju. Njen uzrok kao i u socijalističkoj Jugoslaviji bio je golemi proračunski deficit - čak 88%! Prihodi od poreza pokrivali su samo 12% proračunskih rashoda. Do listopada 1923. proračunski deficit narastao je na 99%", rekao je Goran.

"Čini se da je stvar vrlo jasna, problem je u nekontroliranom deficitu od strane države, a ne u nekreditnom novcu. Velik deficit dovesti će do ekspanzije novčane mase i hiperinflacije bez obzira na to pokriva li država deficit zaduživanjem ili nekreditnom emisijom novca", opet je zaključio Matej.

"Misliš li i dalje da bi nekreditna emisija novca mogla dovesti do hiperinflacije?", upitao ga je Goran.

"Više ne, ukoliko država kontrolira deficit - odnosno ukoliko deficit proračuna ne bude veći od 12%, nisu moguće niti veće stope inflacije od ciljanih, a kamo li hiperinflacija.

Ono što me šokira zapravo je sljedeće - iako je to očito iz aviona, nijedan monetarni ekonomist ne usuđuje se reći da je hiperinflacija posljedica nekontroliranog deficita, svi samo lupetaju da je uzrok hiperinflacije 'štampanje' novca. Naravno da je, ali ukoliko je deficit kontroliran jednostavno ne postoji novac koji bi mogao izazvati hiperinflaciju. Problem nije u samoj emisiji novca, tj. u njegovom štampanju nego u količini novo naštampanog novca.

Ukoliko država u jednoj godini poveća novčanu masu za 10%, ne može doći do porasta cijena od 1000%. Cijene uvijek rastu u skladu sa rastom novčane mase. To je jasno svakom razumnom čovjeku, pa ipak bankari straše ljude hiperinflacijom ukoliko bi vlast nad stvaranjem novca bila izmaknuta iz njihovih ruku.

Problem je zapravo moralne, a ne ekonomske naravi. Žele nas držati u trajnom ekonomskom ropstvu i razvlastiti od imovine - to je konačni cilj isključivo kreditnog sustava", završio je svoju misao Matej.

"Jesi li čitao znanstveni rad Zaustavljanje tri velike inflacije, kojeg su napisali ekonomisti Miguel Kiguel i Nissan Leviatan", potom ga je upitao Goran.

"Čuo sam za taj rad ali nisam znao da je javno objavljen", odgovorio je Matej.

"Svjetska banka ga je dugo držala pod oznakom tajnosti. Autori u njemu govore o nastanku, ali i prestanku hiperinflacije u Argentini, Brazilu i Peruu.

Kao glavni uzrok hiperinflacije u sve tri zemlje autori navode prevelik proračunski deficit. Isto tako, jednom kada je deficit stavljen pod kontrolu trenutno je prestala i sama hiperinflacija.

Primjer Argentine pokazuje još jednu izrazito zanimljivu stvar, hoće li u nekoj zemlji doći do hiperinflacije ili ne, ne ovisi čak niti o ekonomskom stanju u zemlji ili dostupnosti inozemnih kredita, već isključivo o veličini proračunskog deficita", rekao je Goran.

"Možeš li mi to pojasniti?", upitao ga je Matej.

"Vrlo je jednostavno, 1989. Argentina je imala inflaciju od 5000% na godišnjoj razini. Izlaz iz takve situacije pronašli su u pretvaranju središnje banke u mjenjačnicu, što je posljedično dovelo do ekonomskog uništenja države.

Od početka provođenja politike fiksnog tečaja 1991., do njenog konačnog sloma 2002. propao je velik dio njihove proizvodne ekonomije, a milijuni radnika ostali su bez posla.

Stabilizacijski plan koji rješava problem hiperinflacije pretvaranjem središnje banke u mjenjačnicu umjesto smanjenjem deficita ima mnoge negativne posljedice.

Prva je razvlaštenje države od svog profitnog kapitala - javna poduzeća prelaze u ruke stranih korporacija. Naime, privatizacija svega i svačega osnovni je uvijet za dobivanje kredita.

Druga je raspad proizvodne ekonomije i porast nezaposlenosti usljed nerealnog tečaja, najviše pate poljoprivreda i prerađivačka industrija.

Treća je teška kreditna kriza usljed neotplativosti duga unutar isključivo kreditnog sustava - tada propadaju i sve ostale grane ekonomije - građevinski sektor, trgovina i uslužne djelatnosti.

Četvrta je gubitak privatne imovine i pojava ekstremnih oblika siromaštva, ljudi ostaju bez stanova, kuća, automobila, nemaju dovoljno sredstava za pokrivanje osnovnih životnih potreba. Sve je više beskućnika, prosjaka i onih koji kopaju po smeću da bi preživjeli.

Peta je stagnirajuća inflacija, odnosno stagflacija.

Šesta i konačna je velika društvena podjela na nekolicinu bogatih i mnoštvo siromašnih, jaz između njih svakim je danom sve veći - nestaje srednji sloj.

Kada su se našli u katastrofalnoj ekonomskoj situaciji shvatili su da rješenje za hiperinflaciju nije pretvaranje središnje banke u mjenjačnicu, već smanjenje proračunskog deficita. Njegovim dovođenjem u razumne okvire učinili su hiperinflaciju nemogućom pojavom. Nema velikog deficita - nema hiperinflacije. Formula za uspjeh vrlo je jednostavna samo što ju političari ne žele primjeniti", zaključio je svoju misao Goran.

"Znam da Argentina provodi ekspanzivnu monetarnu politiku i da zato ima visoke stope gospodarskog

rasta, međutim nije mi jasno zašto inflacija na godišnjoj razini ne bi smjela biti veća od 9%", znatiželjno je upitao Matej.

"Stručna literatura daje jasan odgovor na to pitanje. Gospodarski rast ograničen je prirodnim i ljudskim potencijalima kao i stupnjem znanja i kapaciteta za iskorištavanje tih sposobnosti.

Nijedna zemlja na svijetu nije u stanju dugoročno ostvarivati godišnje stope rasta veće od 10%, također kao što se zemlja vrti oko sunca - tako se i ekonomija vrti oko novca.

Upravo je novac glavni faktor koji može omogućiti ili spriječiti veći gospodarski rast. Naime, gospodarski rast nikada ne može biti veći od stope inflacije. Ako je stopa inflacije 4% - gospodarski rast može biti 2%, ako je inflacija 7% - rast može biti 5%, ako je inflacija 9% - rast može biti 8.5%, međutim obrnuto nije moguće.

Drugim riječima, rast ukupne količine proizvoda i usluga mora pratiti i odgovarajuća monetarna ekspanzija, u suprotnom neće biti novca za njihovu potrošnju i njihova proizvodnja postaje besmislena iako na tržištu postoji potreba za njima.

Zato je osnovna uloga ekspanzivne monetarne politike puštanje u opticaj dovoljne količine novog novca koji bi omogućio maksimalan razvoj ekonomije, odnosno punu zaposlenost i što veći prosperitet društva u cjelini.

Novac mora biti u službi razvoja, u službi ekonomije i olakšati čovjeku život. U isključivo kreditnom sustavu novac nema tu ulogu, zato je sve više ljudi koji govore da je novac zlo ili izvor svih zala. Ne shvaćaju da je uzrok njihovih problema nedostatak novca, a ne novac sam po sebi, te da je rješenje u monetarnoj reformi, a ne u ukidanju novca", rekao je Goran.

"Znaš li za ijedno društvo u novijoj ljudskoj povijesti koje je ukinulo novac i vratilo se na robno-robnu razmjenu?", upitao ga je potom Matej.

"Samo za jedno - Kambodžu za vrijeme vladavine Pola Pota", odgovorio je Goran.

"Čuo sam za njega, ali ne znam kakvu je politiku provodio", nadovezao se Matej.

"Pol Pot je bio na čelu izrazito okrutnog komunističkog režima čiji su pripadnici bili poznati kao Crveni Kmeri.

Umjesto reforme monetarnog sustava baziranog na dugu - ukinuli su novac, digli u zrak zgradu središnje banke i zatvorili sve poslovnice banaka.

Potom su ukinuli privatno vlasništvo i kapitalizam kao društveno uređenje, te uveli neku vrstu seljačkog komunizma. Htjeli su uspostaviti besklasno društvo savršene harmonije tvrdeći da su privatno vlasništvo i želja za profitom izvor egoizma i posljedične socijalne nepravde.

Deklarativni ciljevi Pola Pota bili su stvarna demokracija - čista kao dragulj i pravi socijalizam. Da bi ih ostvario, ukinuo je sve političke stranke i protjerao skoro sve ljude iz gradova na selo. Na taj način htio je postići radikalnu transformaciju zemlje sa poljoprivredom kao temeljem ekonomije.

Da bi uspjeli proizvesti dovoljno hrane za svoje potrebe - u skladu sa državnom politikom samodostatnosti, cijeli je narod morao raditi u ropskim uvjetima u poljima riže koja su kasnije nazvana polja smrti.

Crveni Kmeri su u skladu sa svojim sloganom ako imamo kanale imat ćemo vodu, ako imamo vodu imat ćemo rižu, ako imamo rižu tada imamo apsolutno sve, organizirali radnike u snage. Prvu snagu činili su neoženjeni muškarci u dobi od 15-40 godina koji su kopali kanale i gradili brane, drugu snagu činili su oženjeni muškarci i žene koji su uzgajali rižu. Treću snagu činili su ljudi koji su bili stariji od 40 godina, a za zadaću su imali poslove poput pletenja, izrade košara i čuvanja djece.

Djeca mlađa od 15 godina uzgajala su povrće i perad. Svi su morali raditi između 10 i 12 sati na dan, a neki čak i više u izrazito teškim i nezdravim uvjetima. Na taj način uklonjene su sve klasne razlike, nije bilo nezaposlenih.

1977. na dan obljetnice Kampučijske komunističke partije Pol Pot je rekao: Cijeli naš narod, cijela naša revolucionarna armija i svi naši kadrovi žive pod kolektivnim režimom kroz sustav društvene potpore, potom je nabrajao vladine zasluge i zaključio govor riječima: Iako još nismo došli do takvog stupnja blagostanja, životni standard našeg naroda dosegao je razinu koja svima omogućava zadovoljenje svih njihovih potreba.

Ekonomski napredak njihovog režima nije bilo moguće mjeriti jer se nisu vodile statistike, nije bilo novčanih transakcija niti knjigovodstva. Ljudi koji su uspjeli pobjeći iz zemlje opisivali su uvjete života u rižinim poljima kao spartanske. Nije bilo dućana, poštanskih ureda i telefona.

Riža se nejednako distribuirala, partijske vođe, vojnici i radnici u tvornicama imali su dovoljno hrane, ali djeca, bolesni i stari patili su od neuhranjenosti i izgladnjelosti. Sve u svemu, dva milijuna ljudi je bilo ubijeno ili skapalo od gladi za vrijeme njihove diktature", rekao je Goran.

"Žao mi je tih ljudi", odvratio je Matej.

"Koliko god to zvučalo nevjerovatno, moraš znati da i u našoj zemlji ima ljudi koji žele ukidanje privatnog vlasništva, novca, parlamentarne demokracije i općenito kapitalizma kao društvenog uređenja", sa nevjericom je ustvrdio Goran.

"Ništa me više ne čudi, ljudi su očajni i jednostavno ne vide izlaz iz trenutne situacije", rekao je potom Matej.

2. poglavlje

Ivan je u međuvremenu stigao kod svojih roditelja, majka ga je s nestrpljenjem iščekivala.

"Hoće li sve biti u redu?", zabrinuto ga je upitala.

"Kao i inače", mirno je odgovorio i sjeo za stol. Ručak je upravo bio gotov i zato nije puno pričao, gledao je vijesti na TV-u.

Spikerica je izvještavala o najnovijem poskupljenju javnog prijevoza za 40%, korekcija cijena je potrebna - govorio je glas s TV ekrana.

"Užas", komentirao je "imam uskoro dogovor s Damikom", dodao je - te potom na brzinu dovršio jelo, pozdravio se s roditeljima i krenuo prema Zapadnom kolodvoru kako bi ulovio jedinicu.

Nije niti sjeo u tramvaj, a poznati glas već je opominjao: Ne zaboravite ZET karticu prisloniti na uređaj za registraciju prilikom svakog ulaska u vozilo.

"Koji je smisao beskonačnog ponavljanja iste poruke", pitao se dok je promatrao obližnje zgrade. U tom trenutku načuo je razgovor dvoje mladih ljudi.

"Oni nad nama vrše pokus", s rezignacijom je rekla djevojka.

"Žele nas izdresirati kao pse", komentirao je mladić.

"Gube vrijeme s tim psihološkim forama, ne shvaćaju da ljudi ne mogu plaćati veću cijenu javnog prijevoza ako istovremeno imaju sve manje novca na raspolaganju", zaključila je djevojka.

"Primjetio sam da se sve više ljudi šverca iako su kontrole sve učestalije. Jesi li možda čula za inicijativu Ne plaćam?", upitao ju je.

"Kako da ne, imam letak njihov kod sebe", odgovorila je uz smjeh i izvadila ga iz torbe.

"Daj da vidim", rekao je mladić i počeo ga čitati: "Podređivanje javnog dobra privatnom interesu prijetnja je svima nama, i zato se moramo oduprijeti naplaćivanju i aktivno početi solidarizirati s drugim putnicima. Napad na jednoga u ovom slučaju je napad na sve nas. Odbijamo ponovno platiti već plaćeno.

Lokalne vlasti financijske probleme gradskih poduzeća rješavaju pojačanom represijom – poskupljenjima, povećanjem kazni i pojačanim kontrolama.

Ako nemamo novca, ne možemo se voziti tramvajem, liječiti u bolnicama, školovati na fakultetima. Nameću nam da nosimo teret krize za koju nismo odgovorni".

"Ako sam dobro shvatila oni pozivaju sve da se švercaju i ne plaćaju javni prijevoz", zaključila je djevojka.

"Čini se da je tako", rekao je mladić i dodao: "Drugog izbora niti nemamo".

Ivan ih je promatrao sa strane i fasciniralo ga je koliko su ljudi pritisnuti od strane kreditnog sustava, pa ipak - kao da odbijaju razmišljati o novcu na apstraktnoj razini.

Svi bi htjeli da se njihov problem riješi, ali nitko ne bi da se sustav promijeni, a sve dok se sustav ne promijeni, nema niti rješenja njihovih problema.

Tramvaj je uskoro stigao do Trga bana Jelačića, a Ivan se uputio prema Damiru koji ga je čekao kod sata.

"Di si buraz, šta ima novog", upitao ga je Damir.

"Imao sam jednu zanimljivu raspravu", odgovorio je Ivan.

"Pričaj mi", rekao je Damir dok su se njih dvojica zaputila prema Kaptol centru.

"Razgovarao sam s Martinom i pitao me zašto je u Hrvatskoj došlo do hiperinflacije u vrijeme Hrvatskog dinara (HRD-a)", rekao je Ivan.

"Pretpostavljam radi velikog proračunskog deficita", zaključio je Damir.

"Točno, radi ratnog stanja, od '91 – '94 vlada je morala puno novca trošiti na obranu zemlje. Radi toga se količina novca ubrzano povećavala i posljedično je došlo do hiperinflacije. Međutim, postojao je još jedan uzrok - nije bilo devizne ravnoteže", napomenuo je Ivan.

"Hoćeš reći da nismo bili u stanju uvoz pokriti izvozom?", upitao ga je Damir.

"Pitanje devizne ravnoteže puno je složenije, mi ni sada ne možemo izvozom pokrивati uvoz - ali svejedno imamo deviznu ravnotežu", odgovorio je Ivan.

"Kako je to moguće?", upitao ga je Damir.

"Jednostavno, 2010. uvezli smo robe za 110 milijardi kuna, a izvezli smo za 64,8 milijarde kuna. Pa ipak, devizni prihodi od turizma iznosili su 46 milijardi kuna, odnosno 6,24 milijarde eura. Zahvaljujući devizama od turista naša zemlja ima deviznu ravnotežu", objasnio je Ivan.

"Ako sam te dobro shvatio, stabilizacijski plan kojim je tečaj kune fiksiran za euro trebao je biti privremen, odnosno HNB je trebala prestati biti mjenjačnica onog trenutka kada je rat završio, a strani turisti se vratili na naše more?", ponovno je upitao Damir.

"Upravo se o tome radi, međutim umjesto da država ponovno uspostavi monetarnu vlast, raznim koruptivnim radnjama ona je u potpunosti otuđena. Kako bi strane financijske institucije mogle imati potpunu kontrolu nad našom državom, kriminalno nastrojena vlada predala je u njihove ruke sve banke. Na taj način zemlja je gurnuta u ekonomsko ropstvo. Profitirali su jedino korumpirani političari koji nisu shvaćali stravične posljedice svojih odluka", zaključio je Ivan.

"Hoćeš reći da je strah ljudi od nekontrolirane hiperinflacije iz vremena samoupravnog socijalizma ili domovinskog rata u potpunosti neosnovan?", upitao ga je potom Damir.

"Sam donesi zaključak", rekao je Ivan i nastavio - "država trenutno ima deficit od samo 5-10% na godišnjoj razini, a istovremeno imamo deviznu ravnotežu. Može li u takvim uvjetima doći do inflacije od 1000% na godišnjoj razini".

"Tehnički je nemoguće. Ne postoji novac u opticaju koji bi mogao izazvati takvu inflaciju, to je jasno kao dan. Priče o nekontroliranoj hiperinflaciji ukoliko bi se uspostavio realan tečaj najobičnija su propagande od strane banaka i s njima povezanih interesnih krugova", zaključio je Damir.

"Sada ti je jasno zašto u školama nema financijskog obrazovanja. Osoba koja je informirana i shvaća narav novca na višoj je razini svijesti i stupnja razmišljanja od onih koji o novcu razmišljaju samo na pojavnjoj razini. Takva osoba posjeduje obrambene mehanizme uz pomoć kojih se može boriti protiv laži koje iznosi sustav. Procjepljena je s istinom, nitko ju više ne može uvjeriti da je isključivo kreditni sustav dugoročno održiv i da nema ništa loše u gubitku monetarnog suvereniteta", rekao je Ivan.

"To shvaćam, ali nije mi jasno na koji bi način mogli legalno vratiti banke koje smo u besćenje prodali strancima", rekao je Damir.

"Sjećaš se kada sam govorio o monetarnoj reformi, tj. o ukidanju valutne klauzule i jednokratnoj (privremenoj) hiperinflaciji čiji je cilj razbijanje kreditne krize. Većina misli da je njen jedini cilj razbijanje nelikvidnosti, deblokada blokiranih tvrtki i građana, te spašavanje dužnika iz dužničkog ropstva, međutim njen cilj je i podržavljenje cijelog bankarskog sustava.

Naime, jednom kada se ukine valutna klauzula - svi krediti biti će trenutno pretvoreni u kunske, a depoziti na deviznim računima i dalje će ostati devizni. Drugim riječima, imovina banke, tj. plasirani krediti biti će obezvrijeđeni, a obveze banke ostati će iste budući da većina štedi u devizama.

Radi niske rezerve likvidnosti i činjenice da je 3/4 depozita imaginarno doći će do navale štediša na banke, a banke ih neće imati sa čime isplatiti. Doći će do urušavanja cijelog bankarskog sustava. U tom trenutku država svim bankama koje ne mogu namiriti štedišu oduzima dozvolu za rad i sanira ih, odnosno preuzima vlasništvo nad njima", objasnio je Ivan.

"Pretpostavljam da ih namjerava sanirati, odnosno podmiriti obveze banaka prema štedišama izravnom emisijom novca iz središnje banke, odnosno - pretvaranjem imaginarnih depozita u realne", zaključio je potom Damir.

"Točno tako, samo imaj na umu da država jamči isključivo za depozite koji nisu veći od 400.000 kuna, drugim riječima - odgovornost države prilično je ograničena. Pojedinci i strani ulagači koji imaju milijune eura na računima ostati će bez njih", dovršio je svoju misao Ivan.

"Red je da i oni snose teret krize, ne može se u beskonačnost udarati samo po sirotinji. Siromaštvo, kao i ropstvo nije prirodno stanje, ono je posljedica ljudskog djelovanja - samo ljudskim djelovanjem ono može biti i iskorijenjeno. Zato monetarna reforma nije samo čin milosrđa - već i pravde, budući da je zaštita ljudskog digniteta i dostojanstva temeljna zadaća svakog civiliziranog društva.

Sustav koji je postavljen na način da nekolicina postaje sve bogatija, dok većina propada u sve veću bijedu i siromaštvo naprosto je nehuman - protiv je čovjeka. Tim više što bogatstvo te nekolicine ne proizlazi iz truda ili rada, već isključivo iz njihove pozicije u piramidi moći koja je osnova financijskog sustava baziranog isključivo na kreditu", zaključio je Damir.

"U interesu je ljudi općenito, a pogotovo srednje klase da to shvate jer će inače ostati bez imovine", komentirao je Ivan.

"Sve je to meni jasno, ali ako je konačni cilj monetarne reforme podržavljenje bankarskog sustava i oslobađanje ljudi iz dužničkog ropstva, radi čega se mora raditi inflacija? Zar ne bi bilo jednostavnije nacionalizirati banke i otpisati dugove?, upitao ga je Damir.

"Zvuči jednostavnije ali zapravo nije. Naime, ukoliko država do vlasništva nad nekom bankom dođe kroz proces sanacije, tada ona odgovara samo i isključivo za osigurane depozite.

Imaj na umu i da je HNB mjenjačnica, te da su se banke morale vani zaduživati da bi plasirale kredite na domaćem tržištu, što znači da postoji velik inozemni dug poslovnih banaka.

Ukoliko bi država preuzela vlasništvo nad bankama kroz klasičnu nacionalizaciju, morala bi preuzeti i sve njihove obveze. S druge strane, ukoliko bi do vlasništva došla kroz proces sanacije, tada ne bi morala namiriti inozemne kreditore", odgovorio je Ivan.

"Kako je moguće da država u procesu sanacije mora podmiriti samo osiguranu štednju, a ne i ostale obveze banke?", upitao je potom Damir.

"Razlog je vrlo jednostavan - druge obveze nisu osigurane, nitko nije platio državi ili nekoj državnoj agenciji da jamči za to da će privatne banke moći vratiti novac svojim kreditorima. Zato se kreditori uvijek osiguraju za slučaj da vjerovnik propadne, npr. kada neka poslovna banka u Njemačkoj posuđuje novac Grčkoj, ona uplaćuje određeni postotak osiguravajućoj kući kako bi se zaštitila u slučaju da Grčka ne može vratiti dug.

Na taj način gubitak se prebija na osiguravajućim društvima koja su pristala na to da osiguravaju rizične kredite", odgovorio je Ivan.

"Shvaćam što hoćeš reći - da bi obveze neke banke bile otpisane ona prvo mora propasti", zaključio je potom Damir.

"Upravo se o tome radi, svakome je jasno da kreditni sustav prije ili kasnije nužno izaziva slom - bilo dužnika koji ne mogu vraćati kredite ili banaka koje ne mogu naplatiti svoja potraživanja. Upravo iz tog razloga - da bi se izbjegle buduće kreditne krize, nužno je uvesti nekreditnu emisiju novca. Samo ona može stvoriti dugoročno održiv i stabilan financijski sustav koji bi dužnicima omogućio vraćanje duga, a bankama naplatu svojih potraživanja.

Ljudi pri vrhu financijske oligarhije toga su itekako svjesni. Biagio Bossone bio je član izvršnog odbora MMF-a i jedan od izvršnih direktora Svjetske banke. Na summitu G-20 u Londonu 2009. g. bio je određen za vođu radne grupe koja je pripremala prijedloge za izlazak iz dužničke krize koja je tresla vodeće svjetske ekonomije.

U prijedlogu kojeg je sastavio pisalo je: We propose a noncredit money system, where money creation is separated from lending. Prevedeno na Hrvatski - Mi predlažemo nekreditni novčani sustav, u kojem bi stvaranje novca bilo odvojeno od posudbe. Njegov prijedlog je dakako odbijen, ali ne zato jer je bio znanstveno neispravan, već zato jer bi ugrozio interese nekolicine koja trenutno ima vlast nad novcem.

Ono što se naknadno dogodilo nedvojbeno je ukazalo na činjenicu da kraljevima novca nije do javne rasprave po tom pitanju. Biagio Bossone ubrzo je smjenjen sa svih funkcija, time je poslana jasna poruka svima koji su dio financijske oligarhije - Ili ćete štititi kreditni sustav i šutjeti o stvarnom uzroku kreditne krize, ili ćete izgubiti svoje pozicije.

Budući da preko političara kreditni sustav pod svojom kontrolom drži i obrazovni sustav jasno je da bi se svaki autoritet koji bi odlučio stati na stranu istine morao pozdraviti sa svojom karijerom.

Nažalost, narav ljudi je takva da se teško rastaju sa stečenim privilegijama, pogotovo kada se nalaze na pozicijama moći. Tu je ujedno i srž problema, kada ti kao laik pokušavaš ljudima ukazati na mane kreditnog sustava i na vrlo jednostavno rješenje, oni će osporavati tvoj autoritet tvrdeći da nemaš pojma o onome što govoriš budući da nisi niti stručnjak za financije, niti profesor ekonomije, ne shvaćajući da se te dvije grupe ljudi nikada neće usuditi stati na stranu istine, već će šutke promatrati teror koji banke provode nad ljudima.

Marin Škibola iz Rijeke mi je pričao o tome kako je u osnovnoj školi bio izvrgnut nasilju od strane huligana, naime, grupu njegovih prijatelja lokalni huligani su prisilili da guraju zid. Dok su oni gurali, huligani su im sugerirali da jače guraju, ili pak da ga pomaknu malo lijevo ili desno. Iako je svima bilo jasno da se zid ne miče, ovi su se morali iz petnih žila truditi da ga pomaknu jer bi inače dobili batine.

Na isti način funkcionira i kreditni sustav, bankari ustraju u tvrdnji da se dug mora vratiti iako je očito da je to nemoguće", rekao je Ivan.

"Hoćeš reći da naše društvo pokušava vratiti dug na isti način na koji grupa prijatelja pokušava pomaknuti zid?", upitao ga je Damir.

"Da, badava se muče i daju sve od sebe kada to jednostavno nije moguće, što prije to shvate to bolje za njih", zaključio je Ivan.

3. poglavlje

Poučnu i zabavnu igru Monopoly osmislila su braća Parker 1934.g. Mnoga djeca ju vole, međutim postavlja se pitanje - jesu li lekcije iz nje primjenjive i u stvarnom životu. Većina je odrasla u uvjerenju da jesu.

Pa ipak, bez obzira na sav trud koji ulažu, sve više ljudi propada usprkos tome što daju sve od sebe da bi uspjeli.

Za razliku od njih, Gerhard je kao dijete saznao gdje leži uzrok te naoko neobične pojave. Naime, obožavao je igrati Monopoly, ali često je gubio. To je u njemu izazivalo priličnu frustraciju. Kako bi ga utješio, otac ga je jednom prilikom pozvao u svoju radnu sobu i upitao: "Zašto se toliko uznemiravaš oko te igre?"

"Postoje ljudi koji znaju bolje upravljati imovinom i uspješniji su u pregovaranju od mene", odgovorio je Gerhard.

"Kakve to ima veze?", potom ga je upitao otac.

"Bojim se gubitka u stvarnom životu", uzvratio je Gerhard.

"To je samo igra", rekao mu je otac i nastavio - "Tvoji protivnici u igri nemaju nikakve šanse protiv tebe u stvarnom životu".

"Kako to misliš?", upitao ga je Gerhard.

"Vrlo je jednostavno, jesi li primjetio da u početku igre svaki igrač dobiva određeni iznos. Uloga tog novca je stvaranje privida da se novac u opticaju nalazi sam po sebi, tj. da je njegova primarna uloga razmjena dobara i usluga, a ne stvaranje duga.

Zato svaki isključivo kreditni sustav počinje s novcem koji nije dug. Međutim, kako će društvo stvarati nove vrijednosti, biti će potreban novi novac, ali on za razliku od početnog iznosa nastaje isključivo ulaskom u dug. Budući da novac za otplatu kamate ne postoji, dug nije moguće vratiti niti u teoriji - radi toga ljudi ostaju bez imovine.

Tvorci igre Monopoly polazili su od pretpostavke da novi novac nastaje sam od sebe, da raste na drveću ili pada s neba, radi toga na početku svakog kruga igrači dobivaju novi novac koji nije opterećen dugom, taj novac oni koriste za kupnju zemljišta i izgradnju kuća ili hotela.

Radi emisije nekreditnog novca, nikada ne dolazi do kreditne, odnosno hipotekarne krize i nemogućnosti vraćanja duga.

Kada bi na početku svakog kruga igrači umjesto nekreditnog novca dobivali kredit koji bi morali vratiti uvećan za iznos kamate, brzo bi shvatili da to jednostavno nije moguće i da je cijela igra prijevara. Odnosno, da banka na kraju igre sigurno dobiva, a oni isto tako sigurno gube.

Jednom kada bi došli do te spoznaje odbili bi nastaviti s igrom sve dok se njena pravila ne promijene, budući da bi uvidjeli njen besmisao.

Upravo nedostatak te spoznaje nama koji smo nekolicina omogućava vladavinu nad masom koja je u potpunosti nesvjesna te činjenice.

Izmanipulirana masa ne shvaća da novac nije u službi općeg dobra, odnosno društva u cjelini i budući da ga nikad nema dovoljno, međusobno se prepire oko njegove raspodjele. Ne shvaća da društvo u cjelini nikada neće imati dovoljno novca za podmirenje svojih potreba, te da osnovni problem leži u pogrešnoj regulaciji novca na razini države, a ne u načinu na koji pojedinac njime raspolaže.

Čak i da se novcem raspolaže na najpametniji i najpošteniji način, krediti su svejedno neotplativi, a društvo u cjelini osuđeno na dužničko ropstvo i ekonomsko uništenje", objasnio mu je otac.

"Što ako neki pojedinac koji nije dio našeg sustava to shvati i pokuša drugima prenjeti tu poruku?", upitao ga je Gerhard.

"Trebalo mu pristupiti po principu mrkve i batine, odnosno pokušati ga potkupiti nagradom ili ucijeniti kaznom. Budući da je većina ljudi po naravi potkupljiva ili u strahu za vlastitu egzistenciju malo je ljudi koji će se usuditi suprotstaviti našem sustavu.

Također, čak i u slučaju da pojedinac odbije mito i ne da se zastrašiti kaznom ne može puno toga učiniti jer su svi mediji pod našom kontrolom. Čak i da uspije probiti medijsku blokadu prikazati ćemo ga kao luđaka i redikula, a budući da ljudi vjeruju medijima i ne poznaju tu osobu, malo je vjerojatno da će stati na njegovu stranu. Puno je vjerojatnije da će vjerovati političarima koji ih godinama lažu i rade budale od njih samo zato jer mediji govore da im treba vjerovati ili glasati za njih", odgovorio mu je

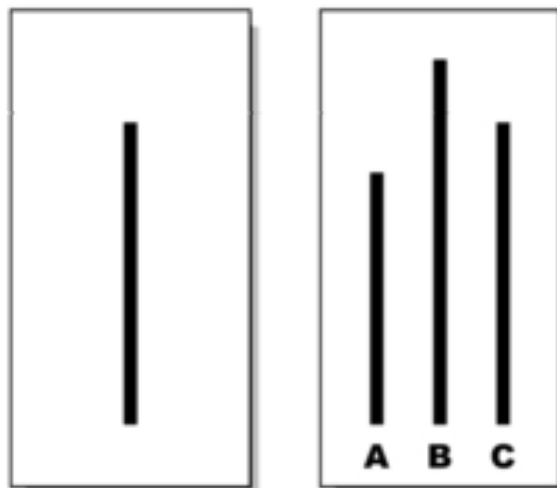
otac.

"Shvaćam što hoćeš reći - ljudi su podložni manipulaciji i propagandi, glasati će onako kako im naši mediji kažu", zaključio je Gerhard.

"Upravo se o tome radi, znanost je potvrdila da će se pojedinac povesti za većinom kako bi bio društveno prihvaćen makar time stao na stranu očite zablude. Sociolozi su svojedobno napravili zanimljiv eksperiment kako bi to dokazali. Namjestili su 10-ak ispitanika koji su upoznati s eksperimentom i znaju što odgovoriti i jednog pravog ispitanika.

Svima se prikazuju dvije crte različite duljine. Svi namješteni ispitanici odgovaraju da su crte jednake duljine, pravi ispitanik jest zbunjen, ali i on odgovara isto tj. pogrešno. Sklonost prihvaćanju vrijednosti koje prihvaća većina zove se konformizam.

Solomon Asch, profesor psihologije postao je poznat 1950. g. nakon eksperimenta u kojem je dokazao da društveni pritisak može učiniti da osoba kaže nešto što je očita neistina. Eksperiment je napravio uz pomoć 123 ispitanika. Svakog je stavio u grupu sa 5-7 suradnika - ljudi koji su znali smisao eksperimenta ali su ispitanicima bili prikazani kao pravi ispitanici. Ispitanicima se pokazala karta sa linijom na njoj, a potom druga karta sa linijama označenima sa A, B i C.

Ispitanici su trebali odgovoriti koja linija se slaže s dužinom linije na prvoj karti. U prva dva eksperimenta, ispitanik se osjećao opušteno jer bi on i drugi ispitanici davali očit, ispravan odgovor. Solomon Asch mislio je da većina neće pristati uz nešto što je očito krivo, ali su rezultati pokazali da se samo 25% ispitanika nije htjelo povesti za većinom. Ostatak od 75% se barem jednom ili više puta slagao sa netočnim odgovorom tijekom 18 testiranja od kojih je 12 bilo kritično jer su se u njima suradnici odnosno lažni ispitanici redom slagali sa očito krivim odgovorima.

Pokušaj zamisliti kako bi odluka većine djelovala na pojedinca u situaciji gdje odgovori nisu tako očiti", sa smješkom je dodao otac.

"Hoćeš reći da je radi grupnog mentaliteta i kolektivizma svaki otpor kreditnom sustavu uzaludan", upitao ga je Gerhard.

"Nažalost ne, osim utjecaja većine na pojedinca, postoji i utjecaj manjine. Iako konformizam u pravilu vodi do toga da pojedinac razmišlja kao grupa, pojedinci ponekad uspijevaju promijeniti tu tendenciju i promijeniti ljude oko sebe. Takav utjecaj zove se informacijski utjecaj. Utjecaj manjine najizraženiji je kada pojedinac na jasan i očit način objasni svoje stajalište", odgovorio je otac.

"Znači da je za naš uspjeh potreban potpuni konformizam - tj. odsustvo ikakve opozicije?", upitao ga je Gerhard.

"Da, zato jer jednom kada ljudi dođu do ključnih informacija i naprave klik u glavi više ne mogu ići nazad. Nitko tko je pri zdravoj pameti i shvati problem novca kao duga neće glasati za političare koji zagovaraju isključivo kreditni sustav jer je svjestan da bi takvom odlukom glasao i za svoje vlastito uništenje", završio je svoju misao otac.

4. poglavlje

Mogu li se u isključivo kreditnom sustavu naše obveze podmiriti bez ulaska u dug? Oni koji shvaćaju problem novca kao duga brzo će odgovoriti da ne mogu jer je sav novac u opticaju dug, te sukladno tome netko uvijek mora preuzeti ulogu dužnika kako bi drugi mogli doći do novca.

Za lakše razumijevanje ovog problema potrebno je shvatiti da postoje samo tri kategorije ljudi.

Prvu predstavljaju oni koji ne moraju ulaziti u dug da bi došli do novca, drugu oni koji su došli do novca ulaskom u dug ali su ga isto tako i u stanju vratiti, a treću oni koji imaju dug kojeg ne mogu vratiti.

Ako vi uzmete kredit od 700.000 kn i možete vratiti samo 350.000 kn onih drugih 350.000 ostati će u opticaju kao 'slobodan novac' - upravo taj novac (od loših kredita) omogućava ostalim dužnicima da vrate svoje kredite iako su oni u biti tehnički neotplativi, budući da ne postoji novac za otplatu kamate.

Drugim riječima, da bi netko mogao vratiti više nego je posudio (glavnicu + kamate), netko drugi nužno mora biti u nemogućnosti vratiti i samu glavnice kredita.

Kao što postoje samo tri kategorije ljudi, tako postoje i samo dvije zablude. Prva je da novac nije dug - toj zabludi najskloniji su oni koji ne moraju ulaziti u dug da bi podmirili svoje obveze, budući da se netko drugi zadužio umjesto njih.

Druga je otplativost duga - toj zabludi najviše su skloni oni koji su ušli u dug, ali ga ipak mogu vraćati.

Ljudi koji vjeruju u te dvije zablude ne shvaćaju da svoj uspjeh mogu zahvaliti isključivo dužnicima koji nisu u stanju vraćati svoje kredite. Da nema njih, oni ne bi imali novac koji bi im omogućio da podmiruju svoje obveze bez ulaska u dug ili da vrate banci više novca nego su od nje posudili.

Sukladno tome, upravo loši krediti stvaraju privid da je sustav održiv (da se krediti mogu vratiti).

Budući da država ne vraća svoje kredite i uvijek ima deficit proračuna tj. veće rashode od prihoda, ona ima ulogu puštanja slobodnog novca u opticaj.

2011. ona je kroz deficit proračuna u opticaj nepovratno pustila 14 milijardi kuna, da nije bilo tog novca došlo bi do monetarne kontrakcije - pada novčane mase za identičan iznos i samim time puno bi manje dužnika bilo u stanju vraćati svoje kredite.

I ne samo to, mnogi koji su do tada mogli podmirivati svoje obveze bez ulaska u dug to više ne bi mogli budući da bi se država prestala zaduživati umjesto njih.

Tada bi i oni shvatili da se u isključivo kreditnom sustavu sav promet roba i usluga odvija na kredit. Budući da su krediti tehnički neotplativi u takvim uvjetima nužno bi došlo do teške kreditne krize i gubitka privatne imovine dužnika.

Takav scenarij nažalost nije dio neke daleke budućnosti, već naprotiv nešto što se ovog trenutka odvija pred našim očima. Izglasavanjem Zakona o fiskalnoj odgovornosti i prihvaćanjem Fiskalnog pakta politička elita pristala je na postupno smanjenje državne potrošnje i istovremeno povećanja poreznog opterećenja s dugoročnim ciljem da država posluje bez deficita.

Kako bi taj cilj bio ostvaren marionete i kolaboratori (njihovi suradnici) žrtvovati će ljude koji žive na našim prostorima.

Naravno, marionete će tvrditi da smanjuju državnu potrošnju i uvode nove i sve veće poreze kako bi nama bilo dobro ili pak kako bi pomogli siromašnima, međutim savršeno je jasno da će ukupan broj siromašnih radi takve politike samo rasti.

Stvarni cilj te politike je ekonomsko, a samim time i demografsko uništenje našeg naroda, a ne naša dobrobit. Ako ljudi to ne shvate na vrijeme, kreditni sustav će ih samljeti.

Ključni dio borbe protiv sustava biti će promjena u načinu razmišljanja ljudi koji ne mogu vraćati kredite ili podmirivati svoje financijske obveze. Upravo tim ljudima treba objasniti da uzrok njihovih financijskih problema ne leži u njima samima, već u sustavu koji je novac definirao kao dug.

O sudbini tih ljudi ovisi sudbina cijele zemlje. Da li je netko ušao u dug iz opravdanih razloga ili ne, više nije niti bitno jer je narav problema takva da se dužnici (i svi ostali skupa s njima) mogu spasiti isključivo kao kolektiv (zajednički), a nikako odvojeno od njega (pojedinačno).

Da bi spriječili ljude u tome da nadmudre kreditni sustav, vlasnici privatnih banaka i njihove marionete pokušati će na sve moguće načine zavaditi ljude i okrenuti ih jedne protiv drugih. Zato je isto tako važno da ljudi odbace međusobne podjele - klasne, ideološke, vjerske i sve ostale jer će u suprotnom biti svi zajedno uništeni.

Da bi se izborili za ekonomsku, a samim time i osobnu slobodu, nužno ćemo morati odbaciti sve međusobne razmirice i usmjeriti svoj pogled na jedno, za sve ključno pitanje - ono o regulaciji novca.

Ako u tome uspijemo, još ćemo jednom u svojoj povijesti pobjediti prividno jačeg neprijatelja, samo

ovaj put bez ispaljenog metka. Sve što je dovoljno da bi se izvukli iz čeličnog zagraljaja banaka je da ljudi na izborima glasaju protiv kreditnog sustava, odnosno za jedinu stranku koja se otvoreno protivi novcu kao dugu i stavlja to pitanje ispred svih ostalih.

5. poglavlje

Gledanje TV-a u pravilu predstavlja gubitak vremena, međutim jedno popodne sa malih ekrana javnosti se nisu obraćala uobičajena lica.

Zadranka Tina Vukić - Karađole, očajna radi činjenice da je porezna uprava prodala njihovu obiteljsku kuću odlučila je javno progovoriti o svojem problemu.

Objašavala je kako su njeni roditelji u doba privatizacije ostali bez posla i kako je njen otac otvorio automehaničarski obrt kako bi prehranio obitelj. Međutim, da bi došao do alata nužnog za obavljanje posla morao je podići kredit, a i sam prostor u kojem je radio bio je unajmljen.

Nakon što bi platio ratu kredita, najamninu za prostor, te podmirio kućanske troškove (hranu i režije), ne bi mu ostalo novaca za plaćanje poreza i doprinosa.

Upravo ta činjenica u budućnosti će se pokazati kobnom jer će porezna uprava naknadno radi 70.000 kn poreznog duga prodati njihov jedini dom. Činjenica da taj čovjek nije imao od čega platiti porez, te da gubitkom obiteljske kuće njegova obitelj ostaje bez krova nad glavom nije dirnula poreznike.

Uglavnom, radi duga od 70 tisuća kuna, porezna uprava prodala je kuću čija je procijenjena vrijednost bila 120.000 € za samo 40.000 €.

Da stvar bude apsurdnija, radi prethodno uzetog kredita banka je sjela na novac od prodaje kuće i porezna uprava se nije naplatila niti lipe. Naime, kuća je bila pod hipotekom jer je Tina Vukić - Karađole kreditom uredila potkrovlje kako bi tamo mogla živjeti sa svojim mužem i djecom.

Na kraju priloga, novinar je upitao tu ženu "Imate li izlaza uopće?", na što je ona odgovorila "Ne, mi druge nekretnine nemamo".

Budući da je deložacija bila najavljena za tri dana bilo je očito da će njeni roditelji, brat, muž, te njena djeca uskoro postati beskućnici.

Stravična sudbina koja je zadesila njenu obitelj posljedica je toga što u isključivo kreditnom sustavu ne postoji novac kojim bi se obveze mogle podmiriti budući da je novac dug i da bez ulaska u dug nema niti novca. S druge strane, ako netko i uđe u dug kako bi mogao podmiriti obveze vrlo vjerojatno ga neće moći vratiti jer je sustav tako zamišljen.

Također, većina obrtnika svjesna je toga da za obveze obrta jamče svojom privatnom imovinom, ali usprkos tome otvaraju obrte. Zašto? Zato jer polaze od pretpostavke da će uspjeti, tj. da neće propasti.

Ta pretpostavka posljedica je nepoznavanja načina na koji monetarni sustav u Hrvatskoj funkcionira, te da je stvarnost zapravo suprotna. Ukoliko se sustav ne promjeni sve nas čeka sasvim izvjesna propast.

Budući da većina poduzetnika/obrtnika to ne shvaća, jednom kada se nađu u financijskim problemima, misle da je to posljedica njihovih loših poslovnih odluka, odnosno da su oni krivi zato jer nisu imali dovoljno velik promet, mogli naplatiti svoja potraživanja ili vratiti kredite.

Paradoksalno, iako sve gazi isti sustav, nema solidarnosti među ljudima zato jer ne shvaćaju da imaju zajedničkog neprijatelja.

Promatrajući očaj te žene, Ivan je došao na ideju da joj se javi te joj je poslao poruku preko facebook-a. Tina mu je ubrzo odgovorila i prihvatila zahtjev za prijateljstvom.

"Mislim da treba napraviti živi zid", dodala je.

Ivan je na brzinu obavio par razgovora s ljudima iz stranke i njih devetero sutradan je krenulo put Zadra. Dok su išli osjećali su adrenalin i neku nevjerojatnu energiju i snagu, znali su da rade pravu stvar. Ako se ikada trebalo suprotstaviti kreditnom sustavu ovo je bio pravi trenutak.

U Zadru ih je dočekala psihički slomljena i ekonomski uništena obitelj koja nije znala hoće li sutrašnji dan provesti u vlastitoj kući - djedovini koju su naslijedili od svojih predaka. Bilo im je nejasno zašto bi nekome iz 286 kilometara udaljenog grada bilo stalo do njihovog problema, a njihovim vlastitim sugrađanima ne.

Gosti iz Zagreba objasnili su im da iako oni na svoj slučaj gledaju kao na osobnu tragediju da problem zapravo uopće nije osobne (individualne) naravi, te da je razlog zašto su oni sada ovdje zapravo u tome što isti sustav koji tlači njihovu obitelj tlači i njih same.

Danijela je prva uzela riječ: "Podigla sam stambeni kredit u švicarskim francima, međutim radi kreditne krize ostala sam bez posla i više ga ne mogu vraćati", potom je riječ uzela Iva: "Ja sam također ostala bez posla i u dugu sam kojeg nemam od kuda vratiti".

Potom se javio Nenad: "Ja vas razumijem jer sam u istoj situaciji kao i vi, imao smo obrt i također nisam imao od kuda plaćati poreze i doprinose. Obrt je u međuvremenu propao, a porezna uprava mi je radi duga napravila zabilježbu nad kućom i pitanje je trenutka kada ću se naći u istoj situaciji kao i vi".

Tada se za riječ javio Ivan i u sat vremena objasnio srž problema, te im na kraju uputio riječi: "Krivnja nije u vama, vi niste krivi zato jer prolazite kroz ovaj pakao. Problem je u sustavu koji nas sve gazi i koji neće stati dok nas sve ne uništi. Vodimo bitku protiv vremena, kada sam shvatio što se događa i u kojem smijeru sve ide, odlučio sam djelovati prije nego i sam završim u blokadi, prije nego porezna uprava napravi zabilježbu i nad mojom imovinom. Vaš dom braniti ćemo kao da je i naš vlastiti".

Potom se za riječ javio Damir: "Obitelji se svakoga dana u tišini izbacuju na ulicu, naoružana policija tjera ljude iz njihovih domova. Prag vaše kuće linija je sa koje nema povratka, pružati ćemo otpor do kraja, držati ćemo se zajedno kao jedan".

"Što ako nas policija uhiti zato jer nismo htjeli pognute glave napustiti naš dom?", zabrinuto je upitala Tina.

"Barem ćemo imati gdje za spavati i što za jesti, ako je zločin braniti vašu obitelj od policije i ovršitelja ja sam spreman ići u zatvor", dodao je Vilibor.

"U poreznoj upravi su nam rekli da je sve bilo po zakonu", rekla je potom Tinina majka i briznula u plač.

"Nemojte plakati, mi ne priznajemo njihove zakone kao ni sudove koji su donjeli odluku da se vašu obitelj izbaci na ulicu", opet je dodao Ivan.

"Kasno je, trebate se naspavati - sutra nas čeka naporan dan", rekla je potom Tina.

Gosti su se potom razišli i zahvaljujući susjedima koji su izašli u susret svi su imali gdje za biti.

Sutrašnji dan značio je neizvjesnost, ne toliko za goste iz Zagreba, koliko za obitelj Vukić. Ujutro su se okupili u dnevnom boravku i tada je Miro Vukić, Tinin otac rekao:

"Ovdje su letjele granate i mi smo mislili da je najgore prošlo kada je rat završio".

"Da bar", uzdahnuo je Ivan i nastavio - "najgore tek dolazi".

Riječ je potom uzeo Vilibor: "Puno je lakše boriti se protiv vidljivog neprijatelja, kada su četnici tjerali ljude iz kuća narod je bio složan - svima je bilo jasno gdje leži problem. Danas, Hrvatska policija po nalogu Hrvatskih sudova tjera naše obitelji sa vjekovnih ognjišta i svi šute. Pravosudno - represivni aparat samo je produžena ruka marionetske vlasti i njegova uloga nije zaštita naših prava i sloboda, već upravo suprotno".

"Stigli su", viknula je potom Danijela ulazeći u dnevnu sobu.

Svi su se ustresli jer su znali što slijedi, jedan za drugim izašli su iz kuće i držeći se za ruke okružili su obiteljski dom Vukićevih. Upravo su stizale dvije marice, uskoro su se pojavili i novinari.

"Jednostavno su se odlučili da nam daju našu kuću, našu djedovinu, jedino što imamo - naš dom, da nam daju na prodaju. To se i desilo, kuća se prodala i mi danas čekamo iseljenje iz naše kuće", tužnim glasom je rekla Tinina majka novinarki.

Dok su prolaznici u nevjerici gledali kako interventna policija okružuje kuću, jedna je susjeda povikala: "Dajte u javnost, nek me zatvoru, ali ovo je jedna sramota, sramota da izbacuju pravedne ljude na cestu, pa dajmo svi ruku ovim ljudima da proživu da imaju svoj dom, kuću, dom, sramota, nemam riječi, nemam riječi, dajte u sve medije neka ljudi čuju".

Novinar je potom jednu staricu, susjedu iz ulice upitao: "Što mislite, kako se ovo moglo dogoditi?" - "Nepravda, nepravda, jer za svakog je bilo, taškaju kako će tko što svoje sakriti, a oni jadni bijedni na ulicu da idu, ja nemam riječi - ja ne spavam nikako od kad se ovo njima desilo, ne spavam jer sam u šoku i ja kao da se i moja kuća prodaje", ona mu je odgovorila.

Jedna druga je rekla: "Drugi su milijarde pronevjerili pa nikome ništa, nikome ništa! Oni su najbolji susjedi, žalila sam ih jer su proživjeli svašta kroz život, ostali su bez posla i jedno i drugo, trebalo je hranit se - a nemaš od kuda. Pomogla sam im više puta kolko sam mogla i opet ću doć ovdje i plakat skupa s njima".

Tinina majka Višnja potom je zavapila: "Ovo je djedovina mojim unucima, moje djece, ne dam! Neće

me nitko slomiti, neće mafija".

U tom trenutku pojavio se sudski ovršitelj okružen s 5 policijskih službenika: "Vukić Miro", rekao je - "Boškarija gradnja, ima li tko za Boškariju", dodao je (Boškarija gradnja je poduzeće u Hrvatskoj na koje je kupac iz Slovenije kupio tu kuću).

"Nema nitko, čekamo 15 minuta, ako se ne pojavi idemo ća", rekao je.

Tih 15 minuta neizvjesnosti, odnosno čekanja na to hoće li se predstavnik ovršitelja pojaviti ili ne, bili su najduljih 15 minuta u životu tih ljudi. Svaka sekunda činila se kao sat, a tih 15 minuta kao cijela vječnost.

Tina je u međuvremenu drhtećim glasom davala izjavu za medije: "Uopće mi više nije jasno kome se obratiti nakon ovoga, puste udruge koje se zalažu za zaštitu ljudskih prava nisu se niti udostojile odgovoriti na mailove koje smo im poslali. Što su zapravo ljudska prava ljudi u našoj državi? To je samo mrtvo slovo na papiru, sada kada su trebali doći ovdje i pokazati što su to ljudska prava, na licu mjesta, nigdje nikog, ali nikog, ovo je strašno".

Novinar ju je potom upitao: "Možete mi reći, nekoliko stotina metara dalje je bivši ministar Kalmeta, nekoliko stotina metara dolje je buduća zastupnica u Bruxellesu Ingrid Antičević - Marinović, jeste li pokušali s njima razgovarati?"

"Naravno da jesmo, mislim da bi svi koji su u našoj poziciji to učinili, on je naš mještatin i ona je naša mještanka - ali njih nema i nije ih briga, vjerujte mi, briga ih je samo za vlast. Jedna osoba iz SDP-a, sada ću reći, prije izbora kada sam joj ispričala naš problem rekla je - Pa nećete vi izaći iz svoje kuće, svi članovi SDP-a Zadarske županije doći će ispred vaše kuće i neće to dozvoliti. Nakon izbora kada se sad nama ovo desilo i kada sam je kontaktirala rekla mi je - Žao mi je Tina al takvih slučajeva kao što je vaš se naslušam bezbroj na dan", odgovorila je.

Jedna druga novinarka ju je potom upitala: "Je li ovih 15 minuta koje sada čekamo zapravo najdužih u vašem životu?"

"Pa je, ovo je prestrašno, odnosno prethodnih 5 godina našeg života je cijela vječnost jer se svaki dan budimo s istom misli i legnemo s istom misli, Bože - Što će biti s našom kućom", rekla je Tina i zaplakala.

Dok je ona govorila, ljudi koji su stajali u živom zidu su se tresli, na njihovo iznenađenje više nisu bili jedini, susjedi Vukićevih koji su do tada stajali sa strane stali su skupa sa njima u živi zid, kao i par djevojaka sa Sveučilišta u Zadru koje su bile dio Mreže solidarnosti.

U tom trenutku opet se pojavio ovršitelj okružen policajcima i povikao: "Za ovršitelja Boškarija gradnja, ima netko?", nitko se nije odazvao, potom je nastavio - "Budući da se nitko nije pojavio, današnja ovrha se odgađa".

Sreći tih ljudi nije bilo kraja, suznih očiju, Tinina majka je jecala: "Hvala medijima, hvala djeci iz Zagreba, hvala svima, do neba, nemam riječi, sad ćemo mi slaviti, hvala vam svima, svim pristunima, gospodinu Dragi Čulini što nam je uvećao ovaj skup, svima hvala! Ovaj prag ostaje naš, od danas ostaje naš, ovo puno znači, iz mene govori duša. Ja večeras spavam u svojoj kući, nitko to ne zna što to

znači! Nitko! jutros sam se digla i pitala - Bože, hoću li večeras biti u svome krevetu? Hvala svima što se prisustvovali na ovom skupu, da vas nije bilo mi bi sada bili na zidiću".

Suze radosnice svima su potekle na oči, nakon kraćeg popodnevnog druženja i ručka (pasta šuta) bilo je vrijeme za povratak u Zagreb. Tinina majka im je na odlasku rekla: "Vi ste sada moja djeca i ova kuća je i vaša kuća, kada god ćete doći naša vrata će uvijek biti otvorena".

Na putu za Zagreb još su uvijek bili pod dojmom, jednostavno nije bilo moguće opisati taj osjećaj, to što su upravo proživjeli, što su bili s tim ljudima u trenucima kada su mislili da su sami.

6. poglavlje

Dok je obitelj Vukić prolazila kroz najteže trenutke u životu, na ekonomskom fakultetu u Zagrebu upravo je u tijeku bio seminar iz kolegija Monetarna politika.

Govoreći o kreditnom novcu profesor je rekao: "Novac mora biti dug, kada se novac ne bi izdavao kao dug ne bi imao vrijednosti".

Jedan student po imenu Danijel potom je upitao profesora - "Ako je golema većina depozita u bankama imaginarna, tj. ako taj novac ne postoji, na temelju čega onda banke mogu izdavati kredite?"

Profesor je odgovorio: "Na temelju zaloga imovine".

"Hoćete reći da je pokriće za te kredite u hipoteci, odnosno imovini dužnika, a ne u gotovom novcu pohranjenom u banku?", opet je upitao Danijel.

"Da", kratko je odgovorio profesor.

"Što onda daje vrijednost novcu plasiranom kao kredit, sama činjenica da je on dug ili činjenica da ima pokriće u stvarnoj imovini", uporan je bio taj mladi student.

"Ukoliko postoji zalog imovine banke mogu izdavati neograničenu količinu kredita, tj. kreditnog novca. Očito je da je pokriće za taj novi novac u imovini dužnika", završio je svoju misao profesor.

"Hoćete reći da je središnja banka spremna posuditi poslovnim bankama onoliko novca koliko ga one mogu plasirati u obliku kredita ukoliko postoje odgovarajući instrumenti osiguranja?", opet je upitao.

"Naravno, s naglaskom na to da se u slučaju većeg iznosa kredita u pravilu traži hipoteka nad nekretninom - odnosno stvarnom imovinom dužnika, tada jamci više nisu dovoljni", objasnio je profesor.

"Hvala vam na odgovoru", uzvratio je Danijel.

Njegov kolega Marko, promatrao je raspravu i čim je profesor nastavio s izlaganjem upitao ga je: "Zašto nisi išao do kraja, zašto ga nisi upitao može li se vječno živjeti na dug?"

"Neugodno mi je čovjeka to pitati, očito je da dužnik gubi kreditnu sposobnost onog trenutka kad ostane bez imovine", odgovorio je Danijel.

U tom trenutku Marko se javio za riječ i prekinuo izlaganje profesora: "Oprostite profesore, ali kako to da se naša država prije mogla zaduživati bez problema, a da sada političari govore da se više ne može živjeti na dug?"

"Očito je da je sve manje imovine koju država može prodati, kada država privatizira sav profitni kapital tada se više neće moći živjeti na dug - zato se smanjuje proračunski deficit", mirno je odgovorio profesor i nastavio s predavanjem.

Za to vrijeme dvije djevojke u zadnjem redu promatrale su Danijela i Marka.

"Kako njih dvojica znaju postavljati takva pitanja?", s čuđenjem je Barbara upitala Sanelu.

"Očito je da znaju nešto čega nema u našim udžbenicima", odgovorila je Sanela.

"Iz pitanja koja postavljaju očito je da ne koriste službenu literaturu", nadovezala se Barbara.

Čim je predavanje završilo, cure su se došetale do njih dvojice.

"Bok dečki", rekla je Barbara.

"Otkud vi do nas?", s osmjehom na licu je upitao Danijel.

"Simpa ste skroz, jeste za kavu neku?", upitala je Sanela.

"Zašto ne, upravo idemo u Kefu", odgovorio je Danijel.

"Mislim da ćemo imati o čemu za pričati", dodala je Barbara i namignula Saneli.

"Neki dan ste spomenuli izraz regulacija novca, nisam ga baš primjetila u našim udžbenicima", rekla je potom.

"Postoji razlog zašto ga nema", odgovorio je Danijel.

"Kako to misliš?", upitala ga je.

"Stvari su u biti jednostavne, način na koji novac ulazi u opticaj je pogrešan, zapravo je sve krivo, od uloge središnje banke i ne postojanja primarne emisije novca, do multiplikacije depozita i kredita koju rade privatne banke", odgovorio je Danijel.

"Od kuda vaša kritičnost prema politici HNB-a?", upitala ih je potom Sanela.

"Nažalost, mnogi ljudi to ne znaju, ali HNB uopće nije središnja banka već najobičnija mjenjačnica", odgovorio je Danijel.

"Znamo da se od 1994. vodi politika kvazi-fiksnog tečaja, ali zar cilj te politike nije bio da se poveća

životni standard i kupovna moć građana?", opet je upitala.

Umjesto odgovora, Danijel joj je postavio pitanje: "Da li pretvaranjem središnje banke u mjenjačnicu dolazi do uspostave devizne neravnoteže, odnosno do većeg odljeva deviza od priljeva, budući da tečaj više ne odražava realne odnose u privredi?"

"Sigurno da dolazi, to pokazuju primjeri svih zemalja u kojima se takva politika provodi", odgovorila je Sanela.

"U slučaju da više novca odlazi iz zemlje nego u nju ulazi sigurno bi došlo do nestašice novca, zar ne?", opet ju je upitao.

"Da", odgovorila je Sanela.

"Kako bi nestašica novca udružena s propašću proizvodne ekonomije pomogla našoj kupovnoj moći?", nastavio je.

"Očito je da država kroz deficit proračuna pokriva tu razliku, tj. da dodajući novi novac održava novčanu masu u opticaju - na taj način sprječava da dođe do nestašice novca", nadovezala se Barbara.

"To je vrlo važna spoznaja, politika nerealnog tečaja prividno je održiva isključivo uz postojanje proračunskog deficita koji se pokriva vanjskim zaduživanjem, zar ne?", upitao ju je Danijel.

"Da", složila se.

"Zašto mislite da su inozemni kreditori pristali na takav aranžman?", potom ju je upitao.

"Shvaćam što pokušavaš reći, profesori nas uče da su to učinili kako bi nam povećali životni standard, međutim njihov stvarni cilj je da nas razvlaste od imovine. Jednom kada država ostane bez profitnog kapitala kreditori joj više neće htjeti odobravati nove kredite, odnosno financirati politiku proračunskog deficita kojom se održava novčana masa u opticaju od urušavanja", zaključila je Barbara.

"Upravo se o tome radi", rekao je potom Danijel i nastavio - "Interes većine u društvu je gospodarski rast i socijalno pravedna država, a taj cilj je u izravnoj suprotnosti s interesima kreditora čije interese zastupa politička oligarhija".

"Ukoliko se monetarna politika ne promijeni, svi ćemo biti uništeni", zaključio je potom Marko.

"Možete li nam objasniti gdje leži bit problema?", upitala ih je potom Barbara.

"Možemo, ali prvo pročitajte ovu knjigu", rekao je Danijel i izvadio iz torbe dvije knjige Kako je nastao novac.

"Hvala vam, baš ste nas iznenadili", rekla je potom Sanela.

Nakon što su razmjenili još par riječi, djevojke su se pozdravile s njima i otišle u menzu.

U tom trenutku Marko je upitao Danijela: "Upravo si rekao da mi nemamo deviznu ravnotežu, zašto

Ivan onda tvrdi da imamo?".

"Oboje smo u pravu, kada bi Hrvatska uistinu imala središnju banku tada bi postojala i devizna ravnoteža - kao što on tvrdi. Međutim, ukoliko je središnja banka mjenjačnica, tada je skoro sav novac koji ulazi u opticaj vanjski dug i kad tad mora biti vraćen kreditorima skupa s kamatama.

Kada bi se novac stvarao u našoj vlastitoj zemlji tada ne bi morali stalno vraćati inozemne kredite i prestao bi bespotreban odljev deviza iz zemlje - lanci ekonomskog ropstva bili bi prekinuti. Sve dok se to ne dogodi novac će se izvlačiti iz naše zemlje, a mi se zaduživati samo zato da bi spriječili urušavanje novčane mase. Zato sam rekao da nijedna zemlja koja vodi politiku kvazi-fiksnog tečaja ne može imati deviznu ravnotežu. To je pravilo koje može prestati vrijediti isključivo promjenom uloge središnje banke", objasnio mu je Danijel.

"To bi značilo da je konačna posljedica kvazi fiksnog tečaja život ispod mogućnosti, budući da se s protokom vremena deficit proračuna smanjuje, a odljev novca radi ekonomskog ropstva povećava. Konačna posljedica takve politike biti će gubitak državne i privatne imovine, te pad države i naroda u bezizlazno dužničko ropstvo, odnosno potpuno ekonomsko uništenje i siromaštvo za golemu većinu - profitirati će jedino korumpirana nekolicina koja provodi takvu politiku", završio je svoju misao Marko.

7. poglavlje

Nakon što se iz Zadra vratio u Zagreb Ivana je na facebook-u već čekalo mnoštvo poruka. Jednu od njih napisala je jedna djevojka iz Dalmacije.

"Poštovanje! Pišem vam zato jer sam pročitala vašu knjigu Kako je nastao novac.

Sa 5 godina ostala sam bez oca radi ciroze jetre, uništio ga je alkohol. Sa 22 godine ostala sam i bez majke, u tom trenutku ostala sam sama i bez ikoga.

Mislila sam da je sve gotovo i da se ne može nastaviti dalje. U to vrijeme vodila sam ugostiteljski obrt, sve do ljeta 2009. promet je bio zadovoljavajući i mogla sam bez problema podmirivati sve svoje obaveze.

Tada je polagano počeo padati promet, a rashodi su istodobno porasli - povećao se PDV, poskupila struja, a dobavljači su digli cijene i skratili rokove plaćanja.

Kako je kreditna kriza uzimala maha počeli su padati i proračunski prihodi, zbog toga su učestalo počele dolaziti inspekcije tražeći male propuste i nepravilnost u radu s ciljem da mi udare novčanu kaznu.

U takvim uvjetima više jednostavno nije bilo moguće podmirivati obveze na vrijeme, pokušala sam spasiti obrt, ali to nije bilo moguće. Nakon što su mi isključili struju i vodu, zatvorila sam ga.

Nakon što sam pročitala tvoju knjigu shvatila sam da je uzrok pada prometa i istodobnog rasta cijena umjetno izazvana kreditna kriza, međutim - ja to tada nisam znala. Krivila sam sebe misleći da loše

vodim posao.

Tako sam, nakon oca i majke, ostala i bez posla. Pitala sam se - što sada? Cijela ova situacija me i psihički dotukla. Tražila sam rješenje unutar sustava, nadala sam se da će mi država kao obrtniku koji je nekada uredno poslovaao i podmirivao svoje obveze pomoći, ali uzalud.

Kao podstanar, bez novca, s blokiranim računom i 250.000 kn duga poreznoj upravi i dobavljačima mislila sam da je suicid jedino rješenje.

Ne shvaćajući način na koji kreditni sustav funkcionira prvo sam otišla u banku kako bi dobila kredit s kojim bi podmirila dug, međutim odbili su me čim su vidili da nemam imovine na sebi.

Ubrzo su mi počeli prijetiti dobavljači kojima sam bila dužna i u tom trenutku pronašla sam spas, ne u sustavu koji me ostavio na cjedilu već u Isusu Kristu.

On mi je dao obećanje i nadu da će uvijek biti uz mene i da me nikada neće ostaviti. Predala sam svoj život u njegove ruke i tada su se počele događati promjene u mom životu.

Osjetila sam duhovnu borbu dobra i zla. Đavao me stalo tlačio s krivnjom i osudom - ti si kriva za sve, uništila si samu sebe, nitko ti ne može pomoći, dolazile su mi svakakve misli.

U tom trenutku, pronašla sam posao u stanici za otkup zlata, bila sam zahvalna Bogu što sam dobila bilo kakav posao, ali mi je bilo strašno gledati s kakvim problemima ljudi dolaze.

Kreditni sustav ih je prisilio na to da prodaju obiteljsko zlato kako bi preživjeli. Kao i ja, ostali su bez posla i u dugu, s blokiranim računom i kreditno nesposobni - drugog izlaza nisu imali.

Jednom je došla žena i skinula svoj vjenčani prsten, to joj je bilo zadnje od zlata ali nije imala novaca da kupi kruh svojoj djeci. Jedna druga žena imala je karcinom i HZZO joj nije htio podmiriti punu cijenu lijeka, rekli su joj da nema novaca i da bi platila lijek prodala je obiteljsko zlato. Zadnje što joj je ostalo, jer novca više nije imala.

Ljudi su očajni, sve češće nose i zubno zlato. Donose navlake u kojima su porculanski zubi i onda ja moram klještima vadit te zube i očistiti kompletno zlato, svaku mrvicu. Ljudi u prosjeku imaju 4-5 zlatnih navlaka, kada dođe netko sa većom količinom, npr. 60 - pretpostavljam da je grobar jer običan čovjek teoretski ne može imati više od 32 navlake, a u pravilu ih ima puno manje.

Svaki komad zlata označen je s tri brojke, 14-karatno zlato ima oznaku 585, 18-karatno 750, 20-karatno 833, 21-karatno 900, 22-karatno (u pravilu zubno) 916, 23-karatno 986, a 24-karatno 999 (od 1000), što znači da je čistoća tog zlata 99,9%.

U početku bi se znala zabuniti, jednom sam otkupila 8-karatno (333) zlato, koje zapravo nije bilo zlato jer se radilo samo o pozlati. Jako je tanka linija između zlata niske čistoće i bižuterije tj. pozlate.

Da ne duljim dalje, u tom trenutku nisam shvaćala svoju ulogu u svemu tome. Vidjela sam da nešto ne štima, ali nisam znala što. Tražeći nešto o vama naišla sam na vašu knjigu Kako je nastao novac, čitala sam je na poslu i što je najčudnije ta četiri sata koliko mi je trebalo da ju pročitam nitko se nije pojavio da proda zlato. Šokiralo me to da se netko poput tebe bavi politikom.

Kada sam pročitala knjigu, shvatila sam da je sve što govoriš istina, te osjetila da mora doći do promjene. Da nisam samo ja u problemu, da se nešto mora mijenjati i zato bi se htjela priključiti Savezu za promjene.

Zahvaljujući poreznoj upravi koja me radi lihvarskih kamata i dalje drži u dužničkom ropstvu i činjenici da radim na otkupu zlata, svjesna sam toga da istovremeno radim za kreditni sustav, a ujedno sam i njegov rob.

Teško mi je raditi taj posao znajući da zarađujem na tuđoj nesreći. Duh Sveti osvjedočio me da to što radim nije ispravno, ali nemam drugog izbora.

Malo ljudi shvaća da kreditni sustav ima duhovnu pozadinu, te da oni koji se nalaze u njegovoj pozadini služe Đavlu.

Riječ Božja naučila me istini, Isus Krist je put, istina i život, međutim isto tako naučila me i što je to laž i odakle ona dolazi. U Ivanu 8,44 Isus kaže da je Đavao lažac i otac laži, te da on otpočeka nije stajao na strani istine.

Novac kao dug samo je još jedan od načina na koji Đavao manipulira ljudima i upravlja njihovim životima. U obitelji unosi nezadovoljstvo i nemir, radi njegovih laži raspadaju se obitelji.

Umjesto da novac služi ljudima, ljudi služe novcu - spremni su sve za njega učiniti. Počeli su se mijenjati na gore, okrutni su jedni prema drugima, isfrustrirani su i ogorčeni, teško im je čuti istinu.

Nemaju vremena za Boga, sve im se vrti oko novca i toga kako će vratiti kredite, koji se zapravo niti ne mogu vratiti. Mnogi od njih na kraju će i umrijeti u dugu i u grijehu.

Ja ne želim takvu sudbinu za naš narod, želim da se ljudi obrate Bogu i tako dobiju vječni život. Isus je dao svoj život kako bi mi mogli biti slobodni.

U Galaćanima 5,1 apostol Pavao kaže da nas je Bog oslobodio kako bi mogli živjeti u slobodi, te nas izričito upozorava da ne dopustimo nikome da nas opet upregne u jaram ropstva.

Ne želim i dalje biti Đavolji rob i raditi za kreditni sustav, ne želim vraćati neotplativi dug i zarađivati na tuđoj nesreći. Želim biti slobodna, deblokirana i raditi normalan pošten posao. Upravo iz tog razloga ti se i javljam.

Moj um je sada slobodan i u potpunosti razumijem način na koji Đavao manipulira ljudima. Želim da ljudi zakorače u slobodu koju im Krist nudi. Nije volja Božja da ljudi žive u ropstvu, međutim Bog ljudima daje slobodnu volju. Oni su svojim izlaskom ili neizlaskom na izbore omogućili da vlast dobiju stranke koje zagovaraju novac kao dug, zato i živimo u dužničkom ropstvu.

Samim time, Bog nije kriv za njihove probleme, zahvaljujući neznanju, pasivnosti i nezainteresiranosti za istinu dozvolili su da laž zavlada u njihovim životima. Umjesto da služe živome Bogu, odlučili su služiti financijskom sustavu baziranom na kreditu.

To je bio čin njihove slobodne volje i nitko ih na to nije prisilio. Što je najgore od svega, mnogi od njih

i dalje misle da su slobodni. Neinformirani su, ne znaju da u Rimljanima 6,16 piše da smo robovi onome kome se pokoravamo, tj. kome služimo.

Sve dok većina neće htjeti stati na stranu istine živjeti ćemo u ropstvu, da stvar bude gora, većina koja glasa za novac kao dug svojim izborom ne ukopava samo sebe, već i sve nas ostale koji ne želimo živjeti u dužničkom ropstvu i raditi za kreditni sustav.

Prihvativši Isusa i istinu, ja sam svoj izbor učinila, sada je red i na njima. Isus je bio zarobljen i odbačen kako bi mi mogli biti slobodni i prihvaćeni.

Prije nego sam stala na Božju stranu moj najomiljeniji grijeh je bio laganje, to je bio dio mene jer je tada Đavao upravljao mojim životom. Stalno sam lagala, imala sam potrebu da preuveličam kako bi istaknula sebe ili se dokazala pred drugima. Podmetala sam laž kao istinu, na kraju sam i povjerovala u nju jer je ona imala moć nadamnom.

Više nema jer sam upoznala istinu i ona me oslobodila. U Ivanu 8,33 Isus kaže - Upoznati ćete istinu i ona će vas osloboditi, a u nastavku kaže - Ako vas ja oslobodim, uistinu ćete biti slobodni.

Srce me najviše boli kada vidim ljude koji vide i čuli su istinu, ali i dalje robuju laži. Ljudi ne žele prihvatiti istinu jer se boje promjena, boje se dići svoj glas jer svaki put kada ga dignu bivaju ušutkani.

Ovim svjedočanstvom prije svega svjedočim za Krista jer je on smisao mog života, a na tebe apeliram da uvijek tražiš istinu i čvrsto se za nju uhvatiš kada ju pronađeš. Ona je jedino što tebe i sve nas ostale može spasiti.

Helena".

Nakon što je pročitao poruku bio je duboko ganut iskrenošću te djevojke koja je težila Bogu, ali je radi kreditnog sustava njen život bio pretvoren u pakao.

Kako bi ju ohrabrio, napisao je:

"Draga Helena, hvala ti na tvojoj poruci jer vidim da je od srca. Nema veće radosti od spoznaje istine, ali nažalost mnogi je nikada neće upoznati i zato će propasti. Dio ljudi jednostavno nema ljubavi prema njoj i to je najžalosnije od svega. Moli Boga za mene da me čuva, volio bi čitati Bibliju i više provesti vremena s njime u molitvi, ali jednostavno nemam vremena.

Znaš i sama kako je to, moramo stalno nešto raditi samo zato da bi preživjeli iz mjeseca u mjesec. Dodat ću te u našu grupu na facebooku i bila bi mi čast ako bi htjela prihvatiti mjesto na našoj izbornoj listi kada budu bili izbori. Samo iskreni ljudi koji vole istinu i spremni su cijelim srcem stajati na njenu stranu mogu učiniti razliku u životima naših opljačkanih, zaduženih i osiromašenih sugrađana.

Pokvareni, nepošteni i korumpirani političari koji nas godinama varaju i krađu, bilo izravno ili preko kreditnog sustava ne mogu to učiniti. Zato je dužnost svakog čovjeka koji shvati način na koji taj ološ uništava našu državu i narod da učini svoj dio u borbi ka konačnom oslobođenju našeg naroda iz ropstva, bez obzira bilo ono mentalno, fizičko ili duhovno.

Pozdrav u nadi da ćemo se jednog dana i uživo sresti. Ivan."

8. poglavlje

Većina političara u svojim predizbornim kampanjama koristi uobičajene parole u kojima obećavaju sve i svašta, međutim američki predsjednik Lyndon Johnson odlučio je napraviti korak dalje od ustaljene prakse.

Njegov predizborni spot iz 1963. uopće se nije osvrtao na to što će učiniti ako postane predsjednik, već naprotiv - ukazivao je na ono što bi se moglo dogoditi ako ne bude izabran.

Spot počinje pomalo idilično, zelenom livadom i djevojčicom od jedva 5 godina koja u ruci drži cvijet.

U jednom trenutku ona počinje trgati latice sa cvijeta i istovremeno ih broji - jedan, dva, tri i tako dalje do devet kada dolazi do kraja budući da njen cvijet ostaje bez latica.

U trenutku kada ona trga zadnju laticu ozbiljan muški glas počinje s odbrojanjem u nazad - devet, osam, sedam i tako dalje do nule. Tada se kadar u kojem je djevojčica zamjenjuje kadrom koji prikazuje eksploziju nuklearne bombe.

Isti glas potom upozorava birače da je puno toga, pa čak i život svih nas na kocki ukoliko ne izađu na izbore i glasaju za Lyndona Johnsona.

Koliko je njegova kampanja zastrašivanja bila uspješna svjedoči činjenica da je uskoro bio izabran za 36. po redu predsjednika SAD-a.

Pa ipak, umjesto da osigura mir za američki narod i zaštititi ga od ratnog stradanja upravo je on bio predsjednik koji je gurnuo američku mladež u pakao Vijetnama. 1963. tamo je bilo samo 16.000 američkih vojnika, a na kraju njegovog mandata 1968. više od pola milijuna.

U tom besmislenom ratu živote je izgubilo njih 58.220. To je bila cijena prihvaćanja lažne teze o tome kako je rat zapravo mir, te da slanje mladih ljudi u smrt ima za cilj postizanje mira.

Na isti način, zastrašivanjem i lažnim tezama sustav i dalje upravlja umovima ljudi. Zašto je u tome tako uspješan? Zato jer je strah jaka emocija kojom se može manipulirati, strah dovodi do toga da ljudi donose odluke na temelju osjećaja, a ne činjenica.

Kako bi ljude držao u stalnom strahu sustav koristi propagandu - vrstu jednostrane komunikacije čiji je cilj manipulacija nad neinformiranom većinom.

Uz pomoć lažnih informacija sustav navodi ljude na krive zaključke i odluke. Glavno obilježje propagande jest da ljudi čiji se um oblikuje nisu svjesni toga da netko pokušava utjecati na njih i njihovo ponašanje.

Jednom kada shvate u pravilu je kasno, dobar primjer za to predstavlja stalno ponavljanje teza o nužnosti daljnjeg zaduživanja i očuvanja kreditnog rejtinga.

Bivši KGB-ovac Yuri Bezmenov svojedobno je objasnio da je cilj propagande promjena percepcije stvarnosti tako da ljudi usprkos svim dostupnim informacijama nisu u stanju doći do razumnih zaključaka koji bi bili u interesu njih i njihovih obitelji.

Tu vrstu psihološkog rata nazvao je velikim pranjem mozga koje se odvija u četiri faze. Prva je **demoralizacija**, ona traje od 15-20 godina. Zašto tako puno? To je minimum vremena potreban da bi se promjenio način razmišljanja jednog naraštaja.

Npr. inozemni kreditori putem medija uvjeravaju naš narod da je glup, nesposoban, lijen, rastrošan, previše plaćen, a premalo radi i slično. Te da može opstati isključivo ako se podredi pripadnicima više rase tj. narodu koji je od nas navodno bolji i pametniji (npr. Njemcima, Talijanima, Mađarima, Srbima, Kinezima - potpuno nebitno).

Druga faza je **destabilizacija** - promjenom uloge HNB-a, odnosno ukidanjem primarne emisije novca i pretvaranjem središnje banke u mjenjačnicu stvoreni su svi preduvjeti za uništenje naše ekonomije.

Treća faza je **teška kreditna i ekonomska kriza** kao nužna posljedica takve politike.

Četvrta faza je **normalizacija**, to je ciničan izraz za gubitak suvereniteta odnosno podređenje naše zemlje superdržavi zvanom Europska unija.

Izmanipuliranoj većini i danas je teško objasniti da su problemi u našoj državi primarno vezani uz pogrešnu regulaciju novca, te da je kratkotrajna hiperinflacija koja briše unutarnji dug jedini način da se kreditna kriza zaustavi.

Najjednostavniji način da se to učini je dodavanje jedne nule na novčanice, država to radi tako da poveća plaće/mirovine/naknade svim korisnicima državnog proračuna 10 puta.

Zajedno sa naglim povećanjem novčane mase treba voditi računa o tzv. anti-inflacijskim (stabilizacijskim) mehanizmima koje treba aktivirati jednom kada se krene sa monetarnom reformom.

Bitno je za napomenuti da je hiperinflacija u Hrvatskoj (1991. - 1993.) bila posljedica prethodno objašnjenog spleta nesretnih okolnosti - ratnog stanja i deficita platne bilance radi gubitka deviznog priljeva od turizma.

Po svojoj naravi ta hiperinflacija (1991. - 1993.) bila je najbližnja onoj u Izraelu 1980. - 1986. zbog toga što je u oba slučaja njen uzrok bio velik proračunski deficit (kao posljedica ratnog stanja) udružen s deficitom platne bilance. Razlika je samo u tome što je deficit platne bilance kod nas bio povezan s gubitkom deviznih priljeva od turizma, a u Izraelu kao posljedica dvije naftne krize i naglog skoka cijene nafte.

Pitanje koje se najčešće postavlja jest: "A što je sa plaćama onih koji se nalaze u privatnom sektoru?" Odgovor je jednostavan, vlada određuje iznos minimalne plaće ovisno o nečijoj stručnoj spremi. Ako je minimalna plaća u lipnju 2012. bila 2814 kn, to znači da nakon dodavanja nule na novčanice ona ne može biti manja od 28140 kn. Na taj način - povećanjem iznosa minimalne plaće vlada štiti radnike od samovolje poslodavaca.

Upitno je samo treba li ona biti nagla ili ju treba provesti kroz par mjeseci. Budući da je iz psihološkog

aspekta bolje da inflacija traje što kraće, moj je savjet da ona bude snažnija i nagla (kroz mjesec/dva), umjesto umjerenija i dugotrajnija (kroz 6 mjeseci).

Drugo pitanje koje ljudi često postavlja jest "Kako će ona utjecati na kupovnu moć ljudi?"

Osobno poznajem puno prezaduženih građana, svima njima inflacija će doći kao melem na ranu. Pokušajte zamisliti osobu sa stambenim kreditom od 1.000.000 kn, uz dodavanje samo jedne nule na novčanice dug te osobe realno bi pao pomalo nevjerojatnih 10 puta.

Sredstva koja su prije hranila nezasićeni kreditni sustav trenutno bi bila oslobođena i umjesto da odlaze u banku vraćala bi se nazad u živu ekonomiju. Na taj način trenutno bi se povećala potrošnja građana, ali i prihodi poduzeća kojima bi išao taj novac.

S druge strane, mnogi su građani u blokadi trenutno njih 230.000 tisuća i njihov broj stalno raste. Za mnoge od njih to bi značio izlaz iz agonije i opet ponavljam oslobađanje likvidnih sredstava. Njihove plaće i mirovine više ne bi odlazile na plaćanje neotplatljivih dugova, već bi bile usmjerene ka živoj ekonomiji.

Treće pitanje koje se često postavlja jest: "Kako bi inflacija utjecala na poduzeća?"

Da bi razumjeli to prvo morate shvatiti da se u isključivo kreditnom sustavu sav protok roba i usluga odvija na kredit. To znači da su skoro sva poduzeća u dugu, te da značajan dio njihovih prihoda (cca 20%) odlazi na otplatu duga i pripadajućih kamata. Druga posljedica nestašice novca u isključivo kreditnom sustavu je nemogućnost naplate potraživanja (nelikvidnost). Jednokratnom inflacijom rješile bi se dvije muhe jednim udarcem, poduzeća bi se istodobno uspjela riješiti duga i naplatiti svoja potraživanja. Također, povećana potrošnja građana promjenila bi trend realnog pada prometa u realan rast prometa što bi stvorilo potrebu za novim zapošljavanjem i samim time padom nezaposlenosti.

Drugim riječima, monetarna reforma nije usmjerena samo prema fizičkim osobama, već i prema pravnim.

Osim povećanja novčane mase jedini faktor koji može utjecati na rast cijena je korekcija tečaja kuna/euro. Ukoliko dođe do realnog slabljenja kune od 20%, većina poduzeća to neće niti osjetiti jer im se rast troškova usljed promjene tečaja kompenzira oslobođenjem od duga. Sa druge strane budući da novac više ne odlazi na otplatu kredita već ga građani troše (daju njima), svima će realno porasti promet.

Također, kako bi potaknula domaću proizvodnju, država mora uvesti dvojnju stopu PDV-a, tj. smanjiti PDV na domaće proizvode i usluge sa 25 na 10%.

Četvrto pitanje jest sljedeće: "Što će država učiniti kako bi držala cijene pod kontrolom?" To je ujedno i ključna stvar, država neće i ne smije dozvoliti da rast cijena vode, struje i plina bude veći od 70%, drugim riječima, njihova cijena mora pasti barem 30% u odnosu na trenutnu. Tj. vratiti se na onu prije poskupljenja.

Npr. Ako je vaša plaća 4000 kn, a račun za struju 150 kn/mj, nakon 10X inflacije, plaća bi vam porasla 1000% (na 40.000 kn), a račun za struju samo 700% (na 1050 kn)

U biti država vam ne bi smanjila cijenu režija nego bi ih samo vratila na staro, prije poskupljenja koja je učinila marionetska vlada.

Ukoliko se ne napravi monetarna reforma neće biti moguće zaustaviti kreditnu krizu (masovne blokade i ovrhe), trend propadanja poduzeća i gubitka radnih mjesta, te potaknuti domaću proizvodnju i potrošnju.

Također, umjesto klasične inflacije koja je posljedica rasta novčane mase, nastaviti će se stagnirajuća inflacija udružena sa mjerama štednje. U tom slučaju čeka nas daljnje smanjenje plaća i uvođenja novih i sve većih poreza koji će nužno dovesti do još dublje kako kreditne tako i ekonomske krize, te daljnjeg pada potrošnje.

Drugim riječima ulazimo u začarani krug restriktivne monetarne politike, rezanja proračunskog deficita, povećanja poreza, neotplativih dugova, gubitka radnih mjesta i imovine itd.

Peto i konačno pitanje jest sljedeće: "Što sa onima koji imaju ušteđevinu?"

Odgovor je jednostavan, ukoliko na vjestima vidite da je Savez za promjene dobio izbore, požurite idući dan do prve poslovnice vaše banke i podignite svu svoju ušteđevinu, ali ju dakako prije toga promijenite u devize (eure, franke, dolare) i čuvajte ju doma. Tako će ona biti zaštićena od naknadnog sloma bankarskog sustava i inflacije.

Pitanje za kraj: "Što sa svima nama koji nismo u dugu niti imamo ušteđevinu, što da radimo ako na vijestima vidimo da je Savez za promjene dobio izbore?"

Tada brzo u banku i dignite što veći kredit, s njim uredite vašu kuću/stan, kupite neku nekretninu/dionice, pokrenete vlastiti posao, ispeglajte kreditne kartice i usrećite vaše bližnje - ideja je bezbroj :)

9. poglavlje

Često puta ljudi znaju reći da su sve stranke i političari isti, međutim - je li tome uistinu tako?

"Što kažete na to da organiziramo roštilj", napisao je jednom prilikom Tino u Glavnoj grupi SP-a na facebooku.

Nije trebao puno čekati na odgovor, dobrovoljaca je bilo i više nego dovoljno. Sutradan navečer u dvorištu jedne obiteljske kuće na Trešnjevci okupilo se dvadesetak članova.

"Sretan sam da smo se napokon okupili na jednom mjestu", uz smješak je rekao Ivan i pozdravio prisutne.

"I nama", rekla je Danijela.

"Ja još uvijek ne mogu vjerovati da postoji ovakva stranka", s nevjericom je komentirao Hrvoje.

"Imam stambeni kredit na 30 godina i da nema vas ne bi vidio izlaz iz trenutne situacije. Prihodi su mi pali, a rata kredita porasla je sa 4.500 na 7.000 kn. Da ne znam istinu i dalje bi krivio sebe za nastalu situaciju", nadovezao se Zvonimir.

"Uskoro će biti lokalni izbori, hoćeš bit na našoj listi?", upitao ga je Ivan.

"Prije sam bio apolitičan i kada bi mi netko spomenuo politiku, zaklimao bi glavom. Jednostavno me nije zanimala - znao sam da tko god dođe na vlast, da se za nas obične ljude ništa neće promjeniti.

Međutim, to je bilo prije nego sam spoznao istinu. Sada znam zašto moja obitelj pati i gdje se nalazi rješenje za trenutnu situaciju", odgovorio je.

"Znači odgovor je Da?", upitao ga je Ivan.

"Što se mene tiče, mene politika i dalje ne zanima, niti mi se prepucava s političarima iz ostalih stranaka, međutim - kreditni sustav stavio me pred zid i zapravo mi oduzeo mogućnost izbora.

Kada bolje razmislim, prisilio me na to da postanem politički aktivan jer sam shvatio da je to jedini način da skinem banku s vrata", s gorčinom u glasu je odgovorio.

"Haha", glasno se nasmijala Nada i dodala - "Nisi jedini koji se iz tog razloga nalazi u Savezu za promjene".

"Ti nisi u dugu?", Zvonimir ju je potom upitao ozbiljnim glasom.

"Ne, ali radim u kafiću i gazda me stalno ganja zbog malog prometa. Ni napojnice nisu što su nekad bile, svi imaju prazne novčanike", odgovorila je.

"Neki se ljudi i dalje boje hiperinflacije", uz smijeh je dodao Tino.

"To je zato jer ne shvaćaju da postoji razlika između jednokratne i kronične hiperinflacije.

Inflacija u Jugoslaviji 80-ih bila je prirodna posljedica promašene gospodarske politike. Budući da partijski vrh nije htio mijenjati očito pogrešnu politiku, hiperinflacija je bila kronične naravi i dovela je do pada kupovne moći za većinu građana.

S druge strane, hiperinflacija koju mi želimo napraviti namjerno je izazvana, a njen uzrok prvenstveno je monetarne naravi tj. ekspanzija novčane mase.

Ona dolazi u trenutku višegodišnje kreditne i ekonomske krize, koju prati stagnirajuća inflacija - jeziva pojava koja čini da cijene ubrzano rastu iako ljudi imaju sve manje novca.

Takvu vrstu jednokratne hiperinflacije napravili su Kostarika 1982. i Filipini 1984. Budući da je obje zemlje u tom trenutku tresla teška kreditna kriza vladi kojoj se tresla stolica bilo je očito da postoji samo jedan način da oslobodi dužnike iz ropstva i prekine stagnirajuću inflaciju.

Posljedica te jednokratne hiperinflacije bilo je povećanje kupovne moći građana, odnosno bolji životni standard za golemu većinu, a ne pad kupovne moći kao što je bio slučaj kod kronične hiperinflacije u

Jugoslaviji.

Ljudi to ne shvaćaju, jednostavno im ne ide u glavu da na drugi način nije moguće zaustaviti kreditnu krizu i pomoći im da izađu iz ove očajne situacije. Ne shvaćaju da se hiperinflacija radi zato da bi im se pomoglo i povećalo njihovu kupovnu moć, a ne zato da bi imali još manje nego imaju sada".

"Hoćeš reći da je neinformiranost glavni uzrok njihovog straha?", opet ga je upitao Tino.

"Upravo se o tome radi, ne shvaćaju da postoje dvije vrste hiperinflacije, te da jednokratna, za razliku od kronične vodi ka povećanju njihove kupovne moći", završio je svoju misao Ivan.

"Nemoj mi zamjeriti ali imam još jedno pitanje, prije si govorio da bi trebalo sljediti primjer Argentine i učtetverostručiti novčanu masu, a u zadnje vrijeme govoriš da bi trebalo dodati nulu na novčanice i tako udeseterostručiti novčanu masu. Možeš li nam objasniti kako je došlo do promjene tvog stava?", upitao ga je Tino.

"S 22 godine priključio sam se borbi za prava životinja, bilo mi je žao uvjeta u kojima žive, te sam neko vrijeme u potpunosti apstinirao od mesa. U to vrijeme upoznao sam dvije grupe boraca za prava životinja, jedni su bili welfaristi, a drugi abolicionisti.

Prvi su tražili bolje uvjete za životinje na farmama, dulje lance i veće kaveze. Za razliku od njih abolicionisti su tražili da se životinje oslobode iz ropstva i puste na slobodu. Htjeli su da izrabljivanje prestane u potpunosti, a ne da se nastavi u malo boljim uvjetima.

Međutim, da se vratimo na ekonomiju, četverostruka inflacija bila bi dovoljna da se patnja i agonija dužnika zaustavi, ali bi se izrabljivanje svejedno nastavilo. Istina je da bi dug prestao biti neotplativ, ali bi i dalje značajan dio prihoda dužnika išao na njegovu otplatu.

S druge strane, ukoliko bi inflacija bila deseterostruka, tada bi izrabljivanje prestalo u potpunosti. Slikovito rečeno, dužnici bi bili pušteni s lanca, a vrata kaveza u kojem su se do tad nalazili bila bi širom otvorena", odgovorio mu je Ivan.

"Kako to da si se odlučio za ovo drugo rješenje?", upitala ga je potom Nada.

"Nakon što sam čuo Danijelino iskustvo, tada mi je bilo jasno da je vrag odnio šalu i da te ljude treba spasiti", rekao je Ivan i potom zamolio Danijelu da nastavi.

"Evo barem ukratko da vas upoznam s mojom životnom pričom. Ja i moj izvanbračni suprug bili smo podstanari 4 godine i vlasnik stana nam je otkazao najam. Budući da se u tom trenutku u istoj zgradi nudio jedan drugi stan u najam, mi smo se odlučili preseliti u njega.

Međutim, nedugo nakon toga gazda se predomislio i odlučio ga prodati. Budući da smo mi već bili u njemu - ponudio ga je nama na otkup. To je bilo 2008., tada nisam znala da su krediti neotplativi i da će zemlju uskoro pogoditi teška kreditna kriza.

Bili smo podstanari i nismo razmišljali o regulaciji novca, već o tome da plaćamo za svoje, a ne da bacamo pare u vjetar,

2011. oboje smo ostali bez posla, a rata kredita nam je u međuvremenu porasla sa 3200 na 4800 kn. Iako svakodnevno šaljem molbe za posao ne mogu ga pronaći, nemam nikakva primanja i da nema obitelji koja mi pomaže ne bi imala od čega za živjeti. Režije ne plaćam, vodu, komunalije, stambenu pričuvu - ništa osim struje.

Račun mi je blokiran, a osim stambenog kredita od 100.000 CHF, imam i jedan nenamjenski od 120.000 kuna. Dug po VISA revolving kartici mi je 20.000 kn, a uz sve to imam i minus na tekućem računu od otprilike 18.000 kn.

Unutar trenutnog sustava ne vidim rješenje, jedino da opljačkam banku i tako dođem do novca s kojim bi podmirila dug.

Radi duga me stalno zovu iz banke, pa sam zato promjenila i broj mobitela, onda su nazvali moju susjedu i rekli joj da im se javim hitno da će mi restrukturirati kredit. Ja sam im odgovorila da je to besmisleno jer bez obzira na način otplate taj dug ne mogu vratiti.

Imam kćer od 9 godina i trudim se, borim se ali mi je teško. Nekada se ujutro probudim i nemam što za pojesti, jednom me kćer pitala - Mama, što ima za doručak? Morala sam otići do roditelja kako bi joj imala što dati za jesti.

Želim da inflacija pojede kredite i da ova kreditna kriza napokon prestane, da mogu opet raditi i zarađivati. Ne želim biti rob banke, želim biti slobodna.

Trenutni sustav je okrutan - korumpirani političari su sve rasprodali, nakrali se, gurnuli nas u neotplativ dug, digli poreze i na kraju - zatvorili pipu.

Ovako se dalje ne može živjeti, Savez za promjene jedino je što mi daje nadu da će moje dijete jednog dana moći normalno živjeti.

Moj pogled na novac u potpunosti se promjenio, sada svaki dan razmišljam o nužnosti ispravne regulacije novca i pokušavam tu istinu podijeliti s drugima. Da sam barem prije sve to znala!

Inače, imamo i jamca za kredit kojem banka svaki mjesec uzima trećinu plaće - 1500 kn, ali usprkos tome dug i dalje raste. Ukoliko se ne napravi monetarna reforma i taj jamac će biti doživotan rob neotplativog duga.

Novac kao dug prijavara je od koje korist ima samo nekolicina bankara i političara, svi ostali njihovi su taoci. Što prije ljudi to shvate, prije ćemo biti slobodni.

Vjerujem da će ljudi otvoriti oči, ali nažalost mnogi će to učiniti tek kad osjete na svojoj koži. Biti će zainteresirani za promjene tek kada ostanu bez svega i nadu se u situaciji iz koje nema izlaza", rekla je Danijela.

"Vjerujem da vam je sada svima jasno zašto treba dodati nulu na novčanice", nadovezao se Ivan.

Vesela družina potom je nastavila s neobaveznim razgovorom dugo u noć.

10. poglavlje

Libanon je zemlja različitosti, oduvijek je to bila. Među svim tim različitostima postoje dva načina života, prvi je mirni suživot, a drugi je rat jednih protiv drugih.

1982. Izrael je iskoristio međusobnu neslogu Libanonaca, a središte južnog Libanona Jabal Amel prvo se našlo na udaru Izraelske agresije i okupacije.

Ulaskom Izraelske vojske u Libanon počeo je teror nad njegovim stanovnicima, zemlja je napadnuta sa svih strana - kopna, mora i zraka.

Usprkos vanjskog agresiji, ljudi su i dalje bili razjedinjeni i demoralizirani, nitko nije znao što činiti. U međuvremenu su Izraelski tenkovi stigli do Bejruta.

Tek u Khaldehu, malom mjestu na ulazu u južni Bejrut započeo je pravi otpor. Njegovi predvodnici bila su dvojica mladića - jedan je imao 26, a drugi samo 22 godine.

Kako to da su njih dvojica vjerovali u to da otpor ima smisla?

Odgovor je zapravo jednostavan, bili su svjesni toga da je život u izbjeglištvu poniženje, te da je svaka vrsta egzistencije bez slobode ravna smrti. Stariji od njih Abbas al- Musawi bio je jedini koji se usudio pristupiti ljudima koji su napuštali domove u strahu od nadolazećeg agresora i zamoliti ih da ostanu, da ne idu stopama beskućnika Palestinaca.

Ljudi su ga uskoro zavoljeli i stali uz njega - i on uz njih. Upravo je on bio ideološki pokretač otpora protiv Izraelske okupacije. Otpora koji će nakon dugih 18 godina borbe završiti povlačenjem Izraelske vojske iz Libanona 2000. godine.

Pa ipak, za razliku od vidljive okupacije, protiv nevidljive - one monetarne puno se teže boriti. Kada je Abbas al- Musawi ukazivao ljudima koji su bježali pred Izraelskim tenkovima na činjenicu tko je neprijatelj, svatko normalan mu je vjerovao.

S druge pak strane, kada mi ukazujemo ljudima na to da je naš neprijatelj kreditni sustav, mnogi nam ne vjeruju ili se tome smiju. Da stvar bude gora, upravo oni koji su najviše na udaru kreditnog sustava (sirotinja) najviše vjeruju propagandi sa malih ekrana i svojim glasovima nagrađuju stranke koje ga zagovaraju i štite.

Mentalno su nesposobni da shvate kako pogrešna regulacija novca nužno vodi besparici i dužničkom ropstvu, a ne punim novčanicima i dugom životu, a ne životu na dug, te da je potpuno svejedno tko dođe na vlast ukoliko se regulacija novca ne promjeni.

Ta, nama očita činjenica njima je skrivena - oni ju jednostavno ne vide. Zasljepljeni su lažnim obećanjima koja im plasiraju korumpirani političari putem masovnih medija. Vjeruju novinama i televiziji ne shvaćajući da uloga medija nije njihovo informiranje, već oblikovanje njihovog uma u skladu s interesima manipulatora.

Drugim riječima, da bi ljudi bili izvana slobodni, prvo moraju biti oslobođeni iznutra. Moraju slomiti

okove mentalnog ropstva koji se nalaze u njihovim glavama. Moraju odbaciti lažni izbor kojeg im nameću masovni mediji, te početi razmišljati svojom glavom kako bi bili u stanju donjeli odluke koje su u skladu s njihovim interesima.

Princip glasanja za manje od dva zla, odnosno ideja u glavama birača da od dva loša izbora jedan nije tako loš kao drugi, najobičnija je laž i obmana.

Ona polazi od pretpostavke da zlo nužno mora pobjediti, tj. da stranka koja se bori za njihovu dobrobit mora izgubiti.

Ljudi koji prihvate tu vrstu izbora moraju znati da je to zapravo lažna dilema, budući da nijedan od sugeriranih izbora ne nudi rješenje za njihov problem.

Cilj te manipulacije je navesti ljude na logičku pogrešku, tj. stvoriti privid da postoje samo dvije opcije, iako zapravo postoji barem još jedna.

Ta lažna dilama na koju su birači nasjeli zapravo je puka kopija eksperimenata Solomona Ascha. Kao i ispitanici u njegovim eksperimentima, birači redom zaokružuju krivi odgovor iako u ovom slučaju postoji (lažna) mogućnost izbora između dva kriva odgovora. Ne shvaćaju da je iz perspektive manipulatora potpuno svejedno za koja od ta dva se oni odluče, budući da se u oba slučaja izrabljivanje nastavlja.

Zašto to rade teško je objasniti, naime velika je razlika između ispitanika iz Aschevih eksperimenata i birača, budući da za povodljive ispitanike nije bilo nikakvih neposrednih posljedica. Za razliku od njih - birače koji su podlegli konformizmu čeka ekonomsko uništenje.

Što je najtragičnije od svega, taj krivi izbor koji će donjeti birači će smatrati svojim vlastitim - ne shvaćajući da on uopće nije njihov, već da im je nametnut. Ta zabluda, da biraju za sebe nešto što je za njih odabrao netko drugi naopasnija je zabluda.

Uistinu, mentalno ropstvo najgora je vrsta ropstva, za razliku od fizičkog iz njega nije moguće izaći bez informacijskog utjecaja.

11. poglavlje

Mnogi zagovornici prihvaćanja eura kao zajedničke valute znaju reći da ćemo se moći jeftinije zaduživati jednom kada odbacimo kunu kao nacionalnu valutu. Koliko je to opasna zabluda najbolje svjedoči primjer Španjolske, zemlje koja se 2002. odrekla monetarnog suvereniteta (vlastite valute) i prihvatila euro.

Umjesto ekspanzivne monetarne politike sa nižim poreznim stopama, odabrali su restriktivnu monetarnu politiku s većim poreznim opterećenjem.

Također, monetarna okupacija zajedno s nerealnim tečajem nužno dovodi do deficita platne bilance, odnosno do toga da više novca iz zemlje izlazi nego u nju ulazi.

Konačna posljedica takve politike je nestašica novca i urušavanje cjelokupne ekonomije.

Poduzeća propadaju, a broj nezaposlenih stalno raste. Zbog takve politike najviše pate mladi, u srpnju 2012. bez posla je bilo njih čak 53%.

Radi kreditne krize kao nužne posljedice pogrešne regulacije novca samo u zadnje 4 godine (2008. - 2012.) banke su na ulicu izbacile 150.000 obitelji koje nisu bile u stanju vraćati "jeftine" kredite.

Da stvar bude tragičnija, deložacije su postale toliko uobičajena pojava da su mediji prestali o njima izvještavati. Tijekom 2011. godine, dnevno ih je u prosjeku bilo 150.

Nažalost, ovo je tek početak velike tragedije. Umjesto da shvate da takva politika vodi njih i njihove obitelji u propast, birači u Španjolskoj i dalje glasaju za političare koji zagovaraju novac kao dug i euro kao zajedničku valutu.

Kako je to moguće? Zašto bi netko glasao za vlastito uništenje?

Odgovor je očit, ne shvaćaju gdje leži uzrok problema, tj. da je jedini izlaz iz trenutne situacije odbacivanje eura, pretvaranje svih kredita u pesose (prijašnju valutu), te naknadna inflacija koja bi preko noći izbrisala unutarnji dug. Samo na taj način moguće je spasiti radna mjesta i domove ljudi koje sati, dani, tjedni ili mjeseci dijele od gubitka krova nad glavom.

Kako bi mogli još lakše razumjeti što se događa dobro je za pročitati oproštajnu poruku koju je napisao Grčki umirovljenik Dimitris Christoulas neposredno prije samoubojstva 4. travnja 2012.

"Tsolakoglova vlada unuštila je sve nade za moje preživljavanje koje sam bazirao na pošteno zarađenoj mirovini za koju sam odvajao tijekom 35 godina radnog staža. Budući da mi moje godine ne dozvoljavaju dinamično reagiranje (iako da brat Grk uzme kalašnjikov, ja bi stajao iza njega), više ne vidim druge solucije osim časnog kraja moga života kako ne bi morao kopati po kantama za smeće da bi preživio. Vjerujem da će mladi ljudi bez budućnosti jednog dana uzeti oružje i objesiti izdajice naše domovine na trgu Syntagma (gdje se nalazi Grčki parlament), kao što su i Talijani Mussolinija 1945."

Potom se zaputio na trg Syntagma, gdje je povikao - "Ovo nije samoubojstvo, oni su me ubili", nakon čega je povukao obarač pištolja i tako prekinuo svoj život.

Napomene radi, Georgios Tsolakoglou bio je na čelu marionetske vlade u Grčkoj koja je bila postavljena od strane Njemačkog okupatora za vrijeme 2. svjetskog rata. Očito je shvatio da je Grčka vlada upravljana iz vana i da ne donosi odluke koje su u skladu s interesima Grčkog naroda, već inozemnih kreditora koji su zapravo stvarni vladari njegove zemlje.

Ni dva mjeseca nakon samoubojstva Dimitrisa Christoulasa, život si je oduzeo 60-godišnji muzičar Antonis Perris, prije nego je skočio u smrt sa petog kata napisao je: "Problem je bio u tome što nisam znao da će mi trebati novac, zato jer je ekonomska kriza došla tako naglo. Iako sam prodao sve što sam imao i dalje nemam novaca da kupim hranu, a na kreditnoj kartici sam došao do limita".

13. lipnja 2012. čak troje ljudi si je oduzelo život, 36-godišnji nezaposleni taksist ubio se skokom s balkona u zapadnoj Ateni, 75-godišnji umirovljeni inženjer i otac dvoje djece iz puške si je pucao u glavu nasred križanja ulica Himarras i Eleftherotrias u sjevernoj Ateni, u oproštajnoj poruci napisao je